T016 BD VII 208-Q2 Chúng Tuyển Tạp Thí Dụ

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

CHUÙNG KINH TUYEÅN TAÏP THÍ DUÏ QUYEÅN 2

23- ÔÛ nöôùc ngoaïi, coù moät thaày chuyeân tuïng chuù ñeå caûm hoùa roàng. Thaày duøng bình ñöïng ñaày nöôùc maùt, taém röûa maùt meû roài, ñeán beân ao roàng moät loøng tuïng chuù. Khi aáy roàng ôû trong ao naøy thaáy löûa töø ñaùy ao chaùy leân, roài lan ra khaép trong ao choã naøo cuõng ñeàu coù löûa chaùy. Roàng thaáy löûa sôï haõi, ngöôùc ñaàu nhìn leân nuùi, laïi thaáy löûa lôùn ñoát chaùy nuùi röøng. Ngöôùc xem ñænh nuùi cuõng thaáy khoâng coù choã ñeå nöông thaân. Khaép nôi ñeàu bò löûa ñoát chaùy, khoâng coù nôi naøo laøm ñaát dung thaân. Chæ coøn laïi bình nöôùc maùt laø nôi coù theå vaøo ñoù ñeå tî naïn. Muoán vaøo ñoù phaûi deïp boû thaân to lôùn keành caøng, bieán thaønh thaân hình nhoû goïn môùi coù theå vaøo trong bình nöôùc maùt ñöôïc. Ao roàng ví nhö coõi Duïc. Ngöôùc nhìn leân nuùi ví nhö coõi Saéc. Nhìn ñaûnh nuùi cao ví nhö coõi Voâ saéc. Thaày tuïng chuù caûm hoùa roàng ví nhö Boà-taùt. Bình nöôùc maùt ví nhö Nieát- baøn. Duøng chuù thuaät ví nhö phaùp phöông tieän. Löûa lôùn ñoát chaùy ví nhö hieän caûnh voâ thöôøng. Roàng coù thaân to lôùn ví nhö loøng kieâu maïn. Thaân hình nhoû ví nhö loøng khieâm toán. ÔÛ ñaây noùi: Boà-taùt thò hieän kieáp thieâu, laøm cho taát caû Duïc giôùi, Saéc giôùi ñeàu bò ñoát chaùy. Ngoïn löûa lôùn voâ thöôøng seõ khuûng boá chuùng sinh, khieán cho chuùng sinh dieät tröø loøng kieâu maïn, thöïc haønh khieâm cung nhoû nheï, veà sau môùi tieán tu ñeå vaøo Nieát-baøn. M 24- Ngaøy xöa coù moät ngöôøi thôï saên chim, anh ta giaêng löôùi trong röøng vaéng, duøng thöùc aên maø chim öa thích ñaët vaøo trong löôùi. Caùc loaïi chim cuøng baïn beø tranh nhau ñeán aên. Khi aáy thôï saên keùo saäp löôùi xuoáng, taát caû chim ñeàu bò rôi vaøo baãy löôùi. Luùc aáy, coù moät con chim lôùn ñuû söùc maïnh, duøng ñoâi caùnh lôùn quaït gioù, caát boång löôùi leân, cuøng vôùi caùc chim khaùc bay ñi. Thôï saên thaáy boùng lieàn ñi theo. Coù ngöôøi noùi vôùi ngöôøi thôï saên: –Chim bay treân trôøi cao, coøn ngöôi thì ñi boä döôùi ñaát, sao maø ngu vaäy? Thôï saên ñaùp: –Khoâng nhö oâng noùi ñaâu, chim kia khi trôøi toái seõ tìm choã nghæ, yù muoán tieán tôùi, thoaùi lui khoâng ñoàng nhau. Nhö vaäy seõ bò rôi xuoáng. Thôï saên noùi nhö vaäy vaø tieáp tuïc ñi theo. Maët trôøi ñaõ sang xeá chieàu, thôï saên ngöôùc nhìn baày chim, thaáy chuùng noù bay ngöôïc, bay xuoâi, caïnh tranh nhau. Coù con muoán ñeán phía Ñoâng, con khaùc laïi muoán sang Taây. Nhieàu con mong leân röøng saâu, hoaëc coù con laïi muoán xuoáng suoái, khe; tranh nhau khoâng döøng. Do yù chí baát ñoàng nhö theá, chæ trong khoaûnh khaéc lieàn bò rôi xuoáng ñaát taát caû. Thôï saên toùm troïn roài laàn löôït gieát heát. Thôï saên laø ma Ba-tuaàn. Giaêng löôùi cuõng nhö keát söû. Mang löôùi maø bay cuõng nhö ngöôøi chöa lìa keát söû maø muoán ra khoûi ba coõi. Trôøi chieàu, tìm choã nghæ, nhö ngöôøi bieáng nhaùc, khoâng caàu tieán leân. Tìm choã nghæ khoâng ñoàng, nhö khôûi saùu möôi hai kieán chaáp töông phaûn nhau. Chim rôi xuoáng ñaát, nhö ngöôøi chaáp nhaän taø giaùo bò rôi vaøo ñòa nguïc. Do ñaây chuùng ta bieát ñöôïc keát söû vaø traàn caáu laø löôùi ma. Keát söû phuû che

con ngöôøi nhö löôùi giaêng. Ñöôïc höôûng phöôùc trôøi, ngöôøi thì phaûi kheùo giöõ gìn thaân nghieäp vaø khaåu

nghieäp, taâm khoâng buoâng lung vì chuùng ta coøn ôû trong löôùi ma. Ba ñöôøng aùc laø khoå, vì phaûi chòu sinh töû laâu daøi, khoâng theå kham nhaãn ôû maõi ñaây vaäy. M 25- Ngaøy xöa coù naêm traêm ngöôøi ñi buoân, nöông thuyeàn vaøo bieån muoán tìm caàu chaâu baùu, khoâng may gaëp luùc caù Ma-kieät ngaång ñaàu, haù mieäng muoán aên nuoát taát caû chuùng sinh. Ngaøy aáy gioù thuaän, thuyeàn ñi nhanh nhö teân baén. Vò thöông chuû noùi vôùi moïi ngöôøi: –Thuyeàn ñi nhanh quaù, neân haï buoàm xuoáng. Nghe vaäy, moïi ngöôøi ñeàu haï buoàm xuoáng, nhöng thuyeàn ñi caøng nhanh, khoâng theå haõm bôùt laïi ñöôïc. Vò thöông chuû hoûi ngöôøi ngoài treân coät buoàm: –Ngöôi thaáy nhöõng gì? Ngöôøi aáy ñaùp: –Toâi thaáy phía treân coù hai maët trôøi xuaát hieän, döôùi maët trôøi coù nuùi traéng, giöõa laø nuùi ñen. Vò thöông chuû kinh haõi noùi: –Ñaây laø caù lôùn, chuùng ta phaûi laøm sao? Ta cuøng caùc ngöôi nay gaëp tai aùch ngay khoán, vaøo trong buïng caù naøy thì khoâng ai coøn soáng ñöôïc. Caùc ngöôi neân tuøy choã toân thôø cuûa mình maø heát loøng caàu cöùu. Khi ñoù moïi ngöôøi ñeàu tuøy choã toân thôø cuûa mình, maø heát loøng caàu mong thoaùt khoûi aùch naïn aáy. Nguyeän caàu caøng gaáp, thuyeàn ñi caøng nhanh, chæ trong khoaûnh khaéc, neáu khoâng döøng laïi ñöôïc seõ vaøo mieäng caù taát caû. Khi aáy thöông chuû baûo moïi ngöôøi: –Ta coù ñaïi thaàn hieäu goïi laø Phaät, caùc ngöôøi ñeàu neân boû choã taïp caàu, maø haõy cuøng nhau moät loøng xöng nieäm. Khi aáy naêm traêm ngöôøi cuøng phaùt ra tieáng xöng nieäm lôùn: “Nam-moâ Phaät”. Caù nghe ñöôïc hieäu Phaät, töï suy nghó: “Ngaøy nay theá gian coøn coù Phaät, taïi sao ta laïi nôõ saùt haïi chuùng sinh.” Vì nghó theá, caù lieàn ngaäm mieäng, nöôùc vì vaäy maø chaûy ngöôïc trôû laïi. Thuyeàn laàn laàn xa mieäng caù, naêm traêm ngöôøi ñi buoân lieàn ñöôïc thoaùt naïn. Con caù naøy tröôùc ñaây ñaõ töøng laøm Sa-moân, do taïo toäi cho neân phaûi thoï sinh laøm loaøi caù coù thaân hình to lôùn aáy. Ñaõ nghe ñöôïc tieáng xöng nieäm Phaät, caù nhôù laïi tieàn kieáp cuûa mình, vì vaäy maø taâm laønh lieàn phaùt sinh. ÔÛ ñaây chuùng ta thaáy: Naêm traêm ngöôøi ñi buoân chæ moät loøng nieäm Phaät, taïm xöng danh hieäu maø lieàn ñöôïc thoaùt naïn. Neáu coù ngöôøi bieát thoï trì nieäm Phaät tam-muoäi, thì toäi naëng chuyeån thaønh nheï, toäi nheï ñöôïc tieâu tröø. Caâu chuyeän treân ñuû ñeå laøm chöùng nghieäm vaäy. M 26- Ngaøy xöa coù moät chuù ñoà teå ñi ñeán gaëp vua A-xaø-theá caàu xin moät öôùc nguyeän. Vua baûo: –Ngöôi caàu xin ñieàu gì? Anh ta thöa: –Khi ngaøi môû hoäi cuùng teá, caàn moå gieát suùc vaät, neáu vua chaáp nhaän toâi seõ taän taâm laøm vieäc aáy. Vua noùi: –Moå gieát laø vieäc ít ai öa, vì sao ngöôi laïi muoán laøm?

Thöa: –Toâi ngaøy xöa voán laø ngöôøi ngheøo, chuyeân ngheà gieát deâ baùn ñeå töï sinh soáng. Nhôø vieäc laøm ñoù, sau khi cheát ñöôïc sinh coõi trôøi Töù Thieân vöông. Heát tuoåi thoï ôû coõi trôøi, sinh trôû laïi laøm ngöôøi, tieáp tuïc laøm ngheà gieát deâ. Khi cheát laïi ñöôïc sinh leân coõi trôøi laàn thöù hai. Nhö vaäy saùu ñôøi ôû döông gian laøm ngheà gieát deâ, nhôø ñoù maø saùu laàn ñöôïc sinh leân coõi trôøi, thoï phöôùc khoâng theå löôøng ñöôïc. Vì lyù do nhö vaäy neân toâi ñeán ñaây xin vua

laøm vieäc moå gieát aáy. Vua noùi: –Ngöôi ñaët baøy noùi doái nhö vaäy, chöù ngöôi laøm sao bieát ñöôïc. Anh ta thöa: –Toâi bieát ñöôïc ñôøi tröôùc. Vua nghe khoâng theå tin, cho laø noùi doái, vua suy nghó: “Keû haï tieän nhö vaäy laøm sao coù theå bieát ñöôïc tieàn kieáp?”. Sau ñoù, vua ñöôïc gaëp Ñöùc Phaät, lieàn ñem vieäc aáy thöa hoûi. Ñöùc Phaäy daïy: –Thaät nhö lôøi anh aáy noùi, khoâng phaûi hö doái. Vò naøy ñôøi tröôùc ñaõ töøng gaëp ñöôïc Bích-chi-phaät. Anh ta thaáy vò Bích-chi-phaät loøng hoan hyû, chí taâm quaùn saùt kyõ, chieâm ngöôõng töø ñaàu cho ñeán chaân, roài lieàn phaùt sinh taâm laønh. Do nhaân duyeân ñoù maø ñöôïc saùu laàn sinh leân coõi trôøi, saùu laàn trôû laïi nhaân gian, töï bieát ñöôïc tuùc maïng. Do phöôùc ñöùc ñaõ thuaàn thuïc neân chöa ñeán luùc phaûi thoï quaû khoå. Khi heát thaân naøy, môùi ñoïa vaøo ñòa nguïc chòu toäi ñaõ gieát deâ. Toäi ôû ñòa nguïc maõn, seõ phaûi sinh laøm deâ nhieàu laàn ñeå thöôøng maïng. Teân ñoà teå aáy chæ bieát moät ít ñôøi tröôùc, thaáy saùu laàn ñöôïc sinh leân trôøi maø khoâng bieát ñöôïc ñôøi thöù baûy: Khi thoï thaân ngöôøi thì phöôùc ñaõ taïo tröôùc ñoù roài, neân môùi hieåu laàm raèng: “Nhôø gieát deâ maø ñöôïc sinh leân coõi trôøi.” Nhö vaäy chæ bieát ñöôïc ñôøi tröôùc, chaúng phaûi thaàn thoâng maø cuõng chaúng phaûi laø ngöôøi saùng suoát ñaâu! Vì theá neân ngöôøi tu haønh khi taïo coâng ñöùc phaûi phaùt nguyeän, chôù coù buoâng thaû, khieán quaû baùo khoâng roõ raøng. Laáy chuyeän thí duï naøy ñeå coù theå chieâm nghieäm vaäy. M 27- Thôøi Ñöùc Phaät coøn taïi theá, Toân giaû A-nan baïch Phaät: –Baïch Ñöùc Theá Toân, Ngaøi sinh trong vöông cung, xuaát gia tìm ñaïo, saùu naêm khoå haïnh. Sau ñoù ngoài döôùi goác caây Boà-ñeà maø ñöôïc giaùc ngoä. Nhö vaäy quaû Phaät, coù phaûi deã ñöôïc thaønh töïu hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy Toân giaû A-nan: –Ngaøy xöa coù vò tröôûng giaû raát giaøu coù, caùc thöù chaâu baùu ñeàu ñuû caû, chæ thieáu haït ngoïc boäi traân chaâu. Cho laø chöa ñuû, oâng lieàn daãn ngöôøi vaøo bieån tìm chaâu baùu. Traûi qua bieát bao nhieâu ñieàu nguy hieåm, trôû ngaïi môùi ñeán choã coù ngoïc chaâu, phaûi chích laáy maùu trong thaân ñöïng trong tuùi, ñaët döôùi ñaùy bieån. Con soø coù ngoïc nghe muøi maùu ñeán aên môùi baét ñöôïc noù, taùch voû soû ñeå laáy ngoïc. Choïn löïa trong suoát ba naêm môùi coù ñöôïc moät haït ngoïc boäi traân chaâu. Khi trôû veà, baêng qua bieån gaëp moät hoøn ñaûo, gheù vaøo laáy nöôùc ngoït, ñoàng baïn thaáy oâng ta ñöôïc ngoïc baùu neân laäp möu vôùi nhau. Khi xuoáng thuyeàn laáy nöôùc, hoï xoâ oâng ta xuoáng gieáng, laáp laïi roài boû ñi. Vò tröôûng giaû bò rôi xuoáng ñaùy gieáng, Sau ñoù tình côø, moät hoâm oâng thaáy moät con sö töû töø trong hoác ñaù beân hoâng gieáng ñi vaøo uoáng nöôùc, oâng raát sôï haõi. Khi sö töû ñaõ lui ra, oâng laàn moø theo loã hoảng aáy maø ñöôïc ra ngoaøi ñaát lieàn. Nhöõng ngöôøi baïn kia cöôùp ñöôïc chaâu baùu, trôû veà nhaø tröôùc. Khi oâng tìm ñöôïc

ñöôøng trôû veà nhaø, lieàn goïi nhöõng ngöôøi baïn kia ñeán hoûi: –Caùc ngöôi aâm möu haïi ta laáy ngoïc boäi traân chaâu, cho raèng khoâng ai bieát. Nay ta ñaõ trôû veà ñaây, caùc ngöôi neáu bieát khoân ngoan, teá nhò, haõy giao traû taát caû ngoïc baùu laïi cho ta. Neáu khoâng, ta seõ toá caùo caùc ngöôi. Nhöõng ngöôøi kia sôï haõi, cuøng nhau giao traû soá ngoïc chaâu trôû laïi cho oâng ta, trong ñoù coù caû haït ngoïc boäi traân chaâu. Luùc ñoù trong nhaø coù hai ñöùa con nhoû cuûa oâng ta, ñang chôi

giôõn vôùi nhau, ñöôïc thaáy haït chaâu, noù hoûi nhau: –Ngoïc chaâu naøy töø ñaâu maø coù? Chuù beù noùi: –Noù sinh töø trong tuùi em ñaây. Chuù beù lôùn hôn noùi: –Noù ñöôïc caát giöõ ôû trong tuùi nhaø mình. Ngöôøi cha nghe caùc con noùi nhö vaäy lieàn cöôøi. Baø vôï hoûi: –OÂng cöôøi gì vaäy? OÂng ñaùp: –Ta coù ñöôïc haït chaâu naøy raát khoù khaên, cöïc nhoïc. Caùc con nöông theo ta maø coù, laøm sao bieát ñöôïc nguoàn goác cuûa haït chaâu, neân noù cho raèng haït chaâu coù töø trong tuùi. Ñöùc Phaät daïy Toân giaû A-nan: –Ngöôi chæ bieát Ta thaønh Phaät döôùi goác caây Boà-ñeà maø khoâng hieåu roõ Ta töø voâ soá kieáp, sieâng naêng khoù khoå, tu haønh Boà-taùt ñaïo, ñeán nay môùi thaønh töïu, neân caùc oâng cho laø deã. Nhö chuù beù cho raèng ngoïc baùu xuaát phaùt töø trong tuùi vaäy! Nhö vaäy muoán thaønh töïu ñaïo quaû phaûi phaùt taâm tu theo Luïc ñoä vaïn haïnh cuûa Boà- taùt, tích chöùa coâng ñöùc trong nhieàu kieáp, chöù chaúng phaûi chæ laøm moät vieäc, tu moät haïnh, xaû boû moät thaân maø coù theå ñöôïc ñaïo vaäy. M 28- Ngaøy xöa coù moät vò ñaïo sö muoán vaøo bieån ñeå tìm chaâu baùu. Thôøi aáy coù naêm traêm ngöôøi xin cuøng ñi theo. Ñaïo sö noùi: –Ngöôøi ñi vaøo bieån seõ gaëp naêm thöù tai naïn laø: 1. Gheành thaùc. 2. Soùng nöôùc xoaùy troøn. 3. Caù lôùn. 4. Quyû döõ. 5. Coû thôm aên vaøo bò say. Neáu ngöôøi naøo ñuû quyeát taâm vöôït qua naêm tai naïn naøy thì coù theå cuøng ñi bieån. Taát caû ñeàu chaáp nhaän vaø cuøng söûa soaïn caùc thöù caàn thieát xong, ñeán luùc thuaän gioù xuoâi buoàm vaøo bieån. Ñeán ñöôïc baõi bieån coù chaâu baùu, moïi ngöôøi ñi tìm chaâu baùu. Trong nhoùm coù moät ngöôøi khoâng cheá ngöï ñöôïc, aên nhaèm coû thôm, say naèm baûy ngaøy. Moïi ngöôøi kieám chaâu baùu ñaõ ñuû, gioù thuaän thoåi ñeán, hoï chuaån bò trôû veà. Ñaïo sö duøng tieáng troáng taäp hôïp taát caû laïi. Rieâng moät ngöôøi chöa thoûa maõn, khoâng chòu trôû veà, tieáp tuïc tìm caàu chaâu baùu. Treân ñöôøng ñi tìm, anh ta gaëp moät ngöôøi khaùc aên nhaàm coû thôm say naèm döôùi goác caây, chöa tænh, lieàn dìu vò aáy veà traïi. Sau ñoù hai ngöôøi cuøng chaët caây lôùn laøm beø, kieám caây laøm saøo choáng, cuøng nhau trôû veà nöôùc. Ngöôøi nhaø nghe tin raát möøng, ñeàu ñeán ñoùn trôû veà.

Ngöôøi bò say treân ñaûo töï thaáy mình khoâng tìm ñöôïc vaät baùu naøo caû neân ñau khoå, hoå theïn. Anh ta buoàn neân vaùc gaäy vaøo chôï thaêm chôi. Coù ngöôøi trong chôï thaáy gaäy quyù neân ñi theo traû giaù. Hoï ñoøi mua vôùi giaù hai ngaøn löôïng vaøng. Vò aáy thaáy giaù mua quaù cao, ngoaøi möùc mong öôùc neân anh ta chòu baùn. Khi baùn xong hoûi ngöôøi mua: –Gaäy naøy coù coâng duïng gì maø anh mua vôùi giaù aáy? Ngöôøi mua noùi: –Ñaây laø caây baùu, neáu nghieàn noù ra laøm boät, ñoát thaønh khoùi, xoâng caùc loaïi ngoùi ñaù thì ngoùi ñaù aáy seõ thaønh ngoïc chaâu. Ngöôøi baùn thaáy vaäy xin laïi ñöôïc chuùt ít ñem veà thöû nghieäm. Quaû ñuùng nhö lôøi noùi cuûa ngöôøi kia, caùc thöù gaïch ñaù ñöôïc xoâng ñeàu thaønh chaâu baùu quyù giaù. Duï naøy noùi: Vò Ñaïo sö laø Boà-taùt. Naêm naïn laø chæ cho naêm uaån. Beán chaâu baùu laø phaùp Baùt-nhaõ, laø Thaát thaùnh taøi. Ngöôøi say laø theo taùnh bieáng nhaùc maø boû pheá ñaïo nghieäp. Chaët nhaèm caây baùu laø töï mình phaûi sieâng naêng tu haønh cho ñeán keát quaû thì môùi phaùt khôûi tinh taán hôn. Xoâng ngoùi ñaù thaønh chaâu baùu nghóa laø duøng kinh

ñieån, giaùo phaùp huaán taäp cho ngöôøi laøm aùc thaønh baäc phaùp khí vaäy. M 29- Ngaøy xöa ôû trong nuùi coù hai vò Sa-moân an nhaøn haønh ñaïo, chöùng ñaéc saùu pheùp thaàn thoâng. Caùch choã ôû cuûa hai vò khoâng xa, coù moät con sö töû sinh ñöôïc hai con nhoû, sau daàn daàn lôùn khoân. Sö töû meï muoán ñi xa, trong loøng suy nghó: "Chæ coù ñaïo ñöùc cuûa hai vò thaày Töø bi kia môùi coù theå uûy thaùc thaân maïng." Sö töû ñeán thöa: –Con muoán ñi laïi kieám soáng maø hai con coøn nhoû, sôï ngöôøi laøm toån thöông gieát haïi, muoán ñem gôûi Ñaïo nhaân, xin mong ngaøi Töø bi giuùp ñôõ, con seõ tôùi lui thaêm vieáng. Ñaïo nhaân chaáp nhaän nuoâi hai con sö töû. Khi sö töû meï trôû veà, thaáy hai con nöông theo Ñaïo nhaân neân an taâm ñi nöõa. Ñaïo nhaân moãi khi khaát thöïc veà, ñem ñoà aên dö cho hai sö töû con cuøng aên. Moãi laàn thaáy Ñaïo nhaân veà, noù ñeàu chaïy ra vui möøng ngheânh ñoùn. Sau ñoù Ñaïo nhaân ñi vaéng, coù ngöôøi thôï saên thaáy ñöôïc sö töû, caû hai con ñeàu chaïy troán vaøo coû raäm. Thôï saên muoán möôïn hình thöùc cuûa Ñaïo nhaân neân leûn vaøo tònh thaát laáy troäm aùo ca-sa maëc vaøo, ñi ñeán ñaùm coû vaïch tìm. Sö töû töôûng laàm laø Ñaïo nhaân lieàn chaïy ñeán neân bò thôï saên baén cheát. OÂng ta loät da sö töû ñeå laøm aùo loâng, giaù baùn caû ngaøn löôïng vaøng. Khi vò Ñaïo nhaân trôû veà khoâng thaáy sö töû, lieàn ngoài thieàn quan saùt, bieát laø ñaõ bò thôï saên gieát. Vì loøng Töø, Sa-moân duøng thaàn löïc laáy da sö töû trôû laïi laøm neäm loùt ngoài thieàn, mieäng thöôøng vì hai sö töû maø chuù nguyeän. Veà sau, Ñaïo nhaân laïi ngoài thieàn quaùn saùt, bieát kieáp sau chuùng noù seõ ñöôïc sinh vaøo nöôùc kia, laøm con cuûa vò tröôûng giaû. Ñaïo nhaân ñi ñeán nhaøvò tröôûng giaû, hoûi oâng ta muoán mong caàu gì. OÂng ta thöa: –Chuùng toâi chæ phieàn laø khoâng coù con. Vò Ñaïo nhaân daïy: –Toâi seõ vì tröôûng giaû maø caàu töï. Tröôûng giaû nghe vaäy raát vui möøng. Ñaïo nhaân noùi: –Neáu coù con, oâng baùo aân nhö theá naøo? Tröôûng giaû thöa: –Neáu con khoân lôùn, toâi seõ cho ngaøi laøm Sa-di. Ñaïo nhaân noùi:

–OÂng chôù queân lôøi nguyeän troïng yeáu naøy. Sau ñoù, baø vôï vò tröôûng giaû coù thai, sinh ñöôïc hai ngöôøi con trai gioáng nhau nhö ñuùc. Ñeán luùc ñaõ taùm, chín tuoåi, Ñaïo nhaân ñi ngang qua, gheù vaøo thaêm vò tröôûng giaû. Hai ñöùa beù vöøa gaëp, töï nhieân raát möøng rôõ, meán thöông. Ñaïo nhaân noùi vôùi tröôûng giaû: –Ñaïo höõu coøn nhôù lôøi nguyeän tröôùc ñaây khoâng? Vôï choàng tröôûng giaû khoâng daùm traùi lôøi nguyeän, lieàn daãn hai con ñeán ñaûnh leã Sa- moân, xin theo thaày laøm ñeä töû. Thaày daãn vaøo nuùi chæ daïy phöông phaùp tu haønh. Nhôø hai chuù beù ñeàu sieâng naêng tinh taán, sau caû hai ñeàu ñöôïc ñaïo quaû A-la-haùn. Hoï thöôøng ngoài treân taám da cuõ, ngaøy ngaøy nhaäp ñònh. Khi töï quaùn saùt ñôøi tröôùc, lieàn bieát taám da naøy laø thaân cuõ cuûa mình ñôøi tröôùc, lieàn ñöùng daäy leã taï. Hoï cuõng bieát ñöôïc nhôø aân ñöùc, naêng löïc cuûa thaày neân môùi ñöôïc ñaïo. Vì vaäy chuùng ta bieát raèng: Taát caû naêng löïc hoä nieäm cuûa baäc AÂn sö laø voâ cuøng to lôùn. Loaøi caàm thuù maø phaùt thieän taâm coøn ñöôïc giaûi thoaùt; huoáng gì chuùng ta chuù taâm phaùt thieän nguyeän maø khoâng ñöôïc giaûi thoaùt hay sao? M 30- Ngaøy xöa, coù moät chuù ñoà teå muoán cuùng döôøng ngöôøi tu haønh, nhöng vì nhaø chuù aáy laøm ngheà aùc, duø coá taâm maø

khoâng coù Ñaïo nhaân naøo ñeán vieáng nhaø. Sau gaëp ñöôïc moät Sa-moân coøn treû maø coù oai nghi ñaàng kính, anh ta thænh vò aáy ñeán nhaø cuùng döôøng. Sau khi thoï trai xong, gia chuû phaùt nguyeän thænh Ñaïo nhaân ñeán nhaø ñeå xin cuùng döôøng troïn ñôøi. Ñaïo nhaân chaáp nhaän, neân thöôøng ñeán nhaø thoï trai. Sa-moân tuy thaáy vieäc saùt sinh maø khoâng daùm can giaùn, quôû traùch. Traûi qua nhieàu naêm, sau ñoù ngöôøi cha cuûa chuù ñoà teå cheát, bò ñoïa laøm quyû ôû moät doøng soâng, thöôøng duøng dao ñeå töï caét xeû thaân. Khi thaân ñaõ phuïc hoài, laïi caét xeû nöõa. Moät hoâm, Ñaïo nhaân ñi qua soâng, con quyû ñeán níu thuyeàn laïi noùi: –Haõy boû Ñaïo nhaân kia xuoáng soâng thuyeàn môùi coù theå ñi ñöôïc! Moïi ngöôøi trong thuyeàn sôï haõi khoâng bieát sao, nhöng quyû laïi noùi tieáp: –Nhaø ta xöa nay cuùng döôøng Ñaïo nhaân kia, ñaõ traûi qua nhieàu naêm thaùng maø oâng ta khoâng coù lôøi quôû traùch, can giaùn ta laøm vieäc saùt sinh, nay môùi chòu tai öông naøy. Ta raát giaän, neân muoán gieát oâng aáy. Ngöôøi ñi thuyeàn noùi: –OÂng chæ saùt haïi sinh vaät maø coøn phaûi chòu tai hoïa nhö vaäy, huoáng hoà laøm toån haïi Ñaïo nhaân! Quyû noùi: –Toâi cuõng bieát nhö vaäy, nhöng vì saân haän cho neân môùi noùi nhö theá. Neáu quyù vò coù theå vì toâi maø boá thí laøm phöôùc, keâu teân chuù nguyeän cho toâi, toâi seõ buoâng thaû cho quyù vò ñi. Sa-moân vaø ngöôøi trong thuyeàn nghe vaäy ñeàu höùa seõ laøm phöôùc hoài höôùng cho quyû. Quyû lieàn buoâng thaû. Ñaïo nhaân veà thieát laäp trai hoäi, cuùng döôøng chuùng Taêng vaø keâu teân chuù nguyeän cho quyû. Nhöõng ngöôøi khaùc cuõng laàn löôït thieát laäp trai hoäi cuùng döôøng chuù nguyeän. Khi moïi ngöôøi ñaõ laøm xong, ñeán beân soâng goïi quyû hoûi: –Ngöôi ñaõ ñöôïc caûm öùng gì chöa? Quyû noùi:

–Toâi nay ñaõ bôùt khoå, khoâng coøn phaûi töï haønh haï nöõa. Moïi ngöôøi ñaõ ñi thuyeàn, noùi raèng: –Ngaøy mai chuùng toâi seõ cuøng nhau vì oâng thieát trai cuùng döôøng chuù nguyeän. Vaäy oâng coù theå ñeán ñöôïc khoâng? Quyû vui veû noùi: –Toâi seõ ñeán ñöôïc. Saùng ngaøy mai, quyû hoùa laøm moät ngöôøi Baø-la-moân ñi ñeán trai hoäi, töï tay ñem côm cuùng döôøng, töï nhaän lôøi chuù nguyeän. Thöôïng toïa ñaïi dieän chuùng Taêng, vì oâng ta noùi kinh. Quyû nghe xong lieàn ñöôïc ñaïo quaû Tu-ñaø-hoaøn, vui veû laïy taï maø lui ra. Do vaäy ngöôøi boá thí, keû thoï thí ñeàu phaûi ñuùng nhö phaùp maø coù lôøi can giaùn chính ñaùng. OÂng ta nhôø phöôùc cuùng döôøng, cho neân bò ñoïa vaøo ñöôøng aùc maø cuõng coøn coù nhieàu thieän duyeân. Luaän raèng: Hieåu bieát thieän tri thöùc laø moät nhaân duyeân lôùn vaäy.

M 31- Ngaøy xöa coù moät soá thöông khaùch ra bieån ñeå tìm chaâu baùu, gaëp moät vò Long thaàn hình thuø to lôùn, laøm cho thuyeàn chao ñaûo muoán ñaém. Moïi ngöôøi ñeàu sôï haõi. Long thaàn noùi: –Caùc ngöôi coù ñi qua nöôùc kia khoâng? Thöông khaùch thöa: –Chuùng toâi coù qua nöôùc aáy. Long thaàn ñem moät caùi tröùng lôùn baèng caùi bình, naëng naêm thaêng vaø baûo nhöõng ngöôøi thöông buoân: –Caùc ngöôi ñem tröùng naøy ñeán ñaët gaàn chôï cuûa nöôùc kia, döôùi moät taøng caây lôùn. Neáu caùc ngöôøi khoâng laøm ñuùng nhö vaäy, sau naøy ta seõ gieát caùc ngöôi. Nhöõng thöông khaùch kia höùa seõ laøm theo. Khi ñaõ ñeán nöôùc kia,

hoï tìm caùch leùn ñaët tröùng ôû gaàn chôï, döôùi goác caây. Töø ñoù veà sau, trong nöôùc naøy gaëp nhieàu tai bieán, taät dòch. Nhaø vua cho môøi ñaïo só ñeán ñeå suy ñoaùn nguyeân do tai naïn. OÂng ta baûo: –Coù moät caùi tröùng ñoäc ñang ôû trong nöôùc neân môùi coù thieân tai, taät dòch. Beä haï haõy cho ngöôøi luïc tìm, ñoát boû ñi, beänh taät seõ ñöôïc döùt tröø. Nhöõng thöông khaùch sau ñoù trôû veà, ñi ngang qua bieån, gaëp laïi Long thaàn, oâng ta hoûi hoï vieäc aáy xaûy ra nhö theá naøo. Nhöõng thöông khaùch noùi: –Tröôùc ñaây, chuùng toâi ñaõ theo lôøi thaàn daïy, leùn ñaët caùi tröùng vaøo trong chôï, khieán cho trong nöôùc aáy bò nhieàu taät, dòch. Vua nöôùc aáy trieäu Phaïm chí ñeán; oâng ta baûo coù tröùng ñoäc, phaûi tìm ñeå thieâu ñoát môùi heát taät dòch. Long thaàn baûo: –Ta haän khoâng gieát boïn toâi tôù. Caùc thöông khaùch hoûi vò thaàn: –Vì sao ngaøi giaän gheùt hoï nhö vaäy? Long thaàn noùi: –Caùc ngöôi ñaõ töøng nghe ôû nöôùc kia coù moät chuù beù raát duõng kieän teân aáy khoâng? Thöông khaùch thöa: –Chuùng toâi coù nghe danh, nhöng ngöôøi aáy ñaõ cheát roài maø! Long thaàn baûo: –Ñoù laø thaân tröôùc cuûa ta. Ta thôøi aáy khi coøn soáng öa laán hieáp, haïi ngöôøi trong

nöôùc. Ngay töø ñaàu khoâng ai daïy baûo, quôû traùch ta maø chæ coù khen ngôïi ta maø thoâi. Do loãi laàm aáy maø nay ta phaûi ñoïa vaøo loaøi raén ñoäc, neân ta muoán gieát heát hoï vaäy. Vì chuyeän naøy, cho neân chuùng ta phaûi coá gaéng can giaùn nhöõng sai laàm cuûa ngöôøi khaùc; luoân luoân soáng thuaän thaûo vôùi nhau. Cuõng chôù nöông vaøo nhöõng theá löïc nhaát thôøi ñeå laán hieáp ngöôøi, vì nhö theá seõ phaûi chòu khoå ñau, ñoïa laïc trong ba ñöôøng aùc, laøm thaân quyû thaàn, chæ coù theå nghe tieáng maø khoâng thaáy hình daùng ôû ñaâu caû. M 32- Ngaøy xöa ôû nöôùc Ba-la-naïi, coù naêm traêm ngöôøi muø ñi xin aên khaép nôi, gaëp luùc ñoùi keùm raát khoù kieám thöùc aên. Hoï cuøng baøn luaän vôùi nhau: –Ñöùc Phaät hieän ñang ôû taïi thaønh Xaù-veä, Ngaøi thöôøng daïy ngöôøi phaûi nhaân aùi vaø boá thí. Chuùng ta haõy tìm ñeán nöôùc ñoù, môùi coù theå kieám soáng ñöôïc. Sau ñoù hoï tìm thueâ moät ngöôøi ñeå daãn ñöôøng. Vò aáy chòu höôùng daãn vôùi giaù moãi ngöôøi muø phaûi traû moät ñoàng tieàn vaøng, thì oâng ta höùa seõ ñem hoï ñeán nöôùc ñoù. Khi ñeán ñoaïn ñöôøng khoù ñi, ngöôøi höôùng daãn noùi vôùi nhöõng ngöôøi muø: –Con ñöôøng chuùng ta seõ ñi qua raát nguy hieåm, caùc ngöôi ñem taát caû tieàn baïc giao cho ta. Neáu gaëp giaëc cöôùp thì ta seõ caát giaáu cho. Nhöõng ngöôøi muø nghe noùi vaäy, ñeàu ñem tieàn baïc giao phoù heát cho anh ta. Ngöôøi kia khi ñaõ coù tieàn baïc lieàn boû ñi, caùc ngöôøi muø ñi quanh quaån vaøi ngaøy, bò ñoù khaùt maø chaúng bieát ñöôøng thoaùt thaân. Vôùi hoaøn caûnh khoù khaên nhö theá naøy hoï chæ bieát höôùng veà Ñöùc Phaät vaø ñeàu thaønh taâm khaán nguyeän: –Ñöùc Phaät laø Baäc Thaàn Thaùnh coù nhieàu naêng löïc. Xin Ngaøi thöông xoùt chuùng con, khieán cho chuùng con thoaùt khoûi khoå naïn naøy. Khi aáy Ñöùc Phaät vaän thaàn thoâng hieän ra tröôùc maét hoï, duøng tay sôø ñaàu, nhôø ñoù maø nhöõng ngöôøi muø aáy ñoâi maét lieàn ñöôïc saùng toû, maø cuõng khoâng coøn caûm thaáy ñoùi nöõa. Khi ñöôïc saùng maét, naêm traêm vò aáy quaù vui möøng vaø ñeàu phaùt taâm nguyeän theo laøm ñeä töû. Ñöùc Phaät môû loøng Töø bi höùa khaû, taát caû naêm traêm vò aáy, raâu toùc ñeàu töï ruïng, y phaùp, bình baùt

töï coù ñuû, thaønh töôùng Sa-moân. Ñöùc Phaät vì hoï maø giaûng noùi giaùo phaùp. Sau khi nghe xong, taát caû ñeàu chöùng quaû A-la-haùn; vaän thaàn thoâng bay theo Ñöùc Phaät, trôû veà tinh xaù Kyø hoaøn. Toân giaû A-nan baïch vôùi Ñöùc Phaät: –Naêm traêm vò naøy kieáp tröôùc ñaõ taïo toäi gì? Tu phöôùc gì maø phaûi gaëp nhöõng hoaøn caûnh ñaëc bieät nhö vaäy? Ñöùc Phaät daïy: –Ñôøi tröôùc raát laâu xa, coù moät vò tröôûng giaû thueâ naêm traêm vò aáy laøm coâng. Hoï ñeàu ñaõ laáy tieàn tröôùc nhöng khoâng chòu laøm, maø ruû nhau boû troán. Ñaõ traûi qua nhieàu ñôøi, nay phaûi chòu tai naïn naøy vaäy. Tröôûng giaû thôøi aáy nay laø ngöôøi laáy heát tieàn cuûa nhöõng ngöôøi muø naøy maø vaãn boû hoï ñeå ñi. Nhôø vaäy, nôï kieáp tröôùc ñöôïc traû xong, gaëp Ta khai ngoä cho, taát caû ñeàu ñöôïc ñaïo quaû. Toäi, phöôùc roõ raøng nhö vaäy. Do con ngöôøi taïo nghieäp khoâng ñoàng, neân khi sinh ra ôû ñôøi, hoaëc laø ñeå taïo nghieäp, hoaëc laø ñeå traû nghieäp. Chuùng ta khoâng theå khoâng caån thaän. M 33- Ngaøy xöa, coù hai ngöôøi thaân thích gaàn guõi vaø hieåu bieát laãn nhau neân khoâng bao giôø traùi yù, maát loøng nhau. Sau ñoù coù moät ngöôøi phaïm phaûi toäi cheát, lieàn chaïy ñeán ngöôøi thaân kia ñeå nöông töïa. Ngöôøi kia khoâng ñoùn tieáp, laïi laïnh luøng hoûi:

–Ngöôi laø ai? Ngöôøi phaïm toäi ñaùp: –Ta laø ngöôøi quen thöôøng lo laéng cho ngöôi ñoù. Nay coù toäi neân ñeán nhôø giuùp ñôõ. Ngöôøi thaân kia noùi: –Khi bình thöôøng laø thaân thích, ngöôi giuùp ñôõ ta, nhöng nay ngöôi gaëp vieäc gaáp thì phaûi tìm ñöôøng maïnh ai naáy ñi, khoâng nhö luùc tröôùc ñöôïc. Ngöôøi phaïm toäi raát buoàn, töï nghó: “Ta luùc bình thöôøng cuøng vôùi noù thaân caän tôùi lui, aên uoáng, lo laéng cho nhau, khoâng moät phuùt xa lìa. Nay gaëp khoù khaên, sao ñaønh lìa nhau, noù thaät khoâng phaûi laø ngöôøi baïn toát!” Ngöôøi phaïm toäi kia buoàn khoå ñi vaøo trong nuùi, sau ñoù laïi ñöôïc gaëp moät vò Thieän tri thöùc, vò aáy laïi vui veû ñoùn möøng, môû cöûa môøi vaøo, tìm caùch che chôû vaø noùi: –Luùc tröôùc ngöôi vôùi ta tuy tình caûm sô saøi, nhöng nay ngöôi gaëp khoù khaên, ta seõ ñem ngöôi ñeán choã an oån. Vò aáy lieàn duøng xe chôû nhieàu cuûa baùu vaø töï mình ñöa vò aáy ñeán moät nöôùc khaùc, daãn ñeán gaëp gôõ, thaêm vieáng, laøm quen vôùi vua chuùa, tröôûng giaû, roài vì oâng ta maø taïo laäp cung ñieän, nhaø cöûa, saép xeáp ruoäng vöôøn, tieàn baïc, vaät baùu, cung caáp cho ñaày ñuû taát caû roài môùi trôû veà. Ñöùc Phaät thaáy vieäc naøy ñeàu coù trong moãi ngöôøi chuùng ta neân daãn laøm thí duï. Keû lanh lôïi bò phaïm toäi ví cho tinh thaàn cuûa con ngöôøi chuùng ta. Ngöôøi baïn thaân gaàn laø ví cho thaân töù ñaïi. Thieän tri thöùc laø ví cho phöôùc nghieäp cuûa con ngöôøi laøm caùc coâng ñöùc nhö giöõ gìn Tam quy, Nguõ giôùi. Ngöôøi kia khi coøn soáng chæ bieát cung döôõng thaân töù ñaïi, thöôøng ñem ñoà aên uoáng ngon, aùo maëc ñeïp, thuoác thang, choã ôû, taïo ñieàu kieän giuùp ñôõ cho thaân khoâng thieáu thoán. Khi voâ thöôøng ñeán phaûi ñoïa vaøo ñòa nguïc aùc thuù, ñeán caàu xin thaân töù ñaïi kia troán traùnh trong khoaûnh khaéc. Thaân töù ñaïi laïi laïnh luøng ñoùng cöûa, khoâng xem thaân thích nhö tröôùc nöõa! Sau gaëp thieän tri thöùc, vò tri thöùc naøy ñem ñeán nöôùc khaùc, ñöa vaøo choã an oån, cung caáp ñoà caàn duøng khoâng coù thieáu soùt, ví nhö ngöôøi coù Boá thí, Trì giôùi, ñeán khi cheát nhôø naêng löïc cuûa phöôùc ñöùc daãn ñeán coõi trôøi, ôû trong cung ñieän

baûy baùu, mang aùo ñeïp, ñoà aên traêm vò cuûa coõi trôøi töï nhieân ñeàu coù, vui söôùng voâ cuøng. Vì vaäy cho neân ngöôøi sinh ra ôû ñôøi chôù ñaët naëng vieäc aên uoáng, nuoâi döôõng baûn thaân, maø chuùng ta phaûi neân caét giaûm taïo phöôùc ñöùc ñeå daønh cho ñôøi sau. Neáu nhö chæ bieát nuoâi döôõng thaân töù ñaïi ñaâu coù lôïi ích gì! Ngöôøi hieåu bieát neân thöïc haønh nhö vaäy. M 34- Sau khi Ñöùc Phaät vaøo Nieát-baøn moät traêm naêm coù moät oâng vua phuïng thôø Thieân thaàn, thöôøng toå chöùc cuùng teá lôùn, duøng ñeán boø, deâ, heo, choù, gaø, vòt ... moãi loaïi haèng traêm con; taát caû ñeàu giao phoù cho vò phuï traùch nhaø beáp lo lieäu. Trong caùc ñaàu beáp, coù moät vò ñaõ thoï giôùi Öu-baø-taéc. OÂng ta noùi vôùi ngöôøi giaùm saùt vieäc beáp: –Toâi phaùt nguyeän trì giôùi cuûa Phaät, khoâng theå laøm vieäc gieát haïi. Vò giaùm saùt raát giaän, ñem caâu phaùt bieåu kia taâu vôùi nhaø vua, muoán vua trò toäi ngöôøi aáy. Khi gaëp, vua hoûi: –Neáu ngöôi coá yù traùi leänh ta, ta seõ gieát ngöôi. Ñaàu beáp thöa: –Toâi laø ñeä töû cuûa Phaät, ñaõ phaùt nguyeän giöõ gìn naêm giôùi, thaø chòu maát thaân maïng,

khoâng theå traùi lôøi Ñöùc Phaät daïy maø laøm vieäc saùt haïi. Neáu theo leänh vua maø phaïm giôùi saùt, khi cheát ñoïa vaøo ñòa nguïc traûi qua muoân vaïn naêm toäi heát môùi ñöôïc ra khoûi. Neáu ñöôïc sinh laøm ngöôøi cuõng thöôøng bò cheát yeåu. Traùi laïi, neáu bieát giöõ gìn giôùi khoâng sai phaïm, daãu bò vua gieát, khi cheát seõ ñöôïc sinh leân coõi trôøi. Neáu ñöôïc höôûng phöôùc ôû coõi ñôøi, taát caû mong caàu ñeàu töï nhieân coù. Vì vaäy, nay vì leänh vua maø cheát toâi seõ ñöôïc chuyeån sinh leân coõi trôøi. Quaû baùo cuûa vieäc taïo toäi vaø laøm phöôùc caùch nhau raát xa. Nay toâi daãu coù bò cheát cuõng chaáp nhaän, khoâng theå phaïm giôùi. Vua noùi: –Ta cho kyø haïn baûy ngaøy seõ duøng voi ñaïp cheát ngöôi. Neáu ngöôi khoâng cheát, lôøi noùi aáy môùi coù thaät. Sau baûy ngaøy ñaõ heát, cö só hoùa nhö thaân cuûa Phaät. Vua muoán nghieäm xem, cho naêm traêm con voi ñeán chaø ñaïp. Öu-baø-taéc nhö phaùp cuûa Phaät daïy, vaän loøng thaønh, ñöa baøn tay leân, duøng naêm ngoùn tay töôûng thaønh naêm hoøn nuùi lôùn, ôû khoaûng giöõa moãi nuùi coù moät con sö töû xuaát hieän. Voi thaáy sö töû hoaûng sôï, ñeàu quyø xuoáng ñaát nhö khi Ñöùc Phaät coøn taïi theá. Nhaø vua nhôø ñoù môùi tin vaø bieát coù Phaät. Sau ñoù vua ra leänh baõi boû vieäc cuùng teá, theo cö só höôùng daãn, ñeå ñöôïc thoï giôùi cuûa Phaät. Quan laïi, nhaân daân cuõng ñeàu phaùt taâm theo thoï giôùi tu hoïc. Vò cö só naøy ñöôïc vua toân laøm quoác sö. Ngöôøi hieàn ñöùc trì giôùi seõ giuùp ích ñöôïc nhieàu ngöôøi nhö vaäy. M 35- Ngaøy xöa, khi Ñöùc Phaät coøn taïi theá coù moät vò Öu-baø-di sôùm toái cuùng döôøng Ñöùc Phaät, moät loøng thaønh kính, chöa töøng giaûi ñaõi. Ñöùc Phaät bieát neân hoûi: Phaät töû coù chí nguyeän gì? Coâ aáy baïch Phaät: –Neáu con coù phöôùc baùo, nguyeän ñôøi naøy sinh ñöôïc boán ngöôøi con. Ñöùc Phaät hoûi: –Vì sao muoán sinh boán ngöôøi con? Öu-baø-di baïch Phaät: –Neáu coù boán ngöôøi con, khi chuùng ñaõ khoân lôùn; con seõ cho moät ngöôøi chuyeân buoân baùn kinh doanh kieám tieàn cuûa, vaät baùu. Coøn moät ngöôøi laøm ngheà noâng, chaên nuoâi gia suùc, luùa gaïo seõ ñaày boà, luïc suùc taêng tröôûng ñaày nhaø. Moät ngöôøi cho ñi hoïc, sau seõ ra laøm quan, aên loäc vua, phuùc aám che chôû cho caû gia ñình. Ngöôøi con cuoái cuøng seõ xuaát gia laøm Sa-moân, khi

thaønh töïu ñaïo quaû, trôû laïi ñoä cho cha meï vaø taát caû moïi ngöôøi. Caàu mong sinh ñöôïc boán ngöôøi con laø coù yù nhö vaäy. Ñöùc Phaät daïy: –Ngöôi seõ ñöôïc nhö nguyeän. Vò Öu-baø-di raát vui möøng, ñaûnh leã Phaät lui ra. Sau naøy laäp gia ñình, coâ ta chæ sinh ñöôïc moät ngöôøi con trai, thoâng minh saùng suoát. Ngöôøi meï heát loøng meán thöông ít ai so baèng. Ngöôøi con khi ñaõ lôùn khoân, thöa vôùi meï: –Vì sao meï ñeå yù chaêm soùc ñeán con nhieàu nhö vaäy? Meï noùi vôùi con: –Nguyeân tröôùc ñaây meï nguyeän sinh ñöôïc boán ngöôøi con, maø nay meï chæ ñöôïc coù moät mình con, neân tình thöông vaø hy voïng cuûa meï chæ troâng caäy nôi moät mình con ñoù

thoâi. Roài meï noùi heát yù muoán cuûa mình cho con nghe. Ngöôøi con nghe xong raát thoâng caûm yù nguyeän cuûa meï. Ngöôøi con trai sau ñoù luùc ñaàu ñi kinh doanh buoân baùn laøm aên. Chöa ñaày moät naêm maø tieàn cuûa dö daû baïc öùc, baïc trieäu. Tieáp ñeán, duøng tieàn aáy mua ruoäng vöôøn, traâu boø, ngöïa xe gia suùc ñaày ñuû. Ñeán muøa thu hoaïch luùa gaïo raát nhieàu. Khi ñaõ dö daû tieáp tuïc hoïc haønh, sau ñöôïc ñoå ñaït ra laøm quan, vinh quy baùi toå, cöôùi vôï sinh ñöôïc con trai, thaønh moät gia theá haøo phuù nhaát trong vuøng. Sau ngöôøi con suy nghó: “Sôû dó meï ta mong sinh ñöôïc boán ngöôøi con ñeå moãi ngöôøi laøm moät vieäc. Nay ta thay theá ñaõ laøm xong heát ba vieäc. Chæ coøn moät vieäc chöa xong. Neáu ñöôïc xuaát gia tu hoïc nöõa thì quaù toát ñeïp. Meï hieàn seõ noùi: YÙ nguyeän sinh boán ngöôøi con ñaõ ñöôïc troïn veïn.” Trong taâm ngöôøi meï cuõng nghó: “Voán tröôùc ñaây ta mong sinh boán ngöôøi con ñeå giao phoù cho moãi ngöôøi moät vieäc maø coøn lo sôï laøm khoâng xong. Vieäc laøm cuûa con ta baây giôø hôn caû ñieàu mong moûi luùc tröôùc. Neáu con ta ñöôïc xuaát gia töùc coù theå thaønh ñaïo.” Sau ñoù anh ta phaùt taâm xuaát gia, cha meï, gia ñình ñeàu hoan hyû. Anh höôùng veà Ñöùc Theá Toân nguyeän laøm Sa-moân tinh taán tu haønh, khoâng bao laâu lieàn ñöôïc ñaïo quaû A-la- haùn, trôû laïi ñoä thoaùt cha meï, gia ñình vaø taát caû moïi ngöôøi ñeàu ñöôïc phöôùc ñöùc, ñöôïc ñaïo quaû, ai ai cuõng ñeàu hoan hyû voâ cuøng. Vì vaäy cho neân khi laøm phöôùc phaûi phaùt nguyeän, bieåu loä yù chí ôû beân trong thì khoâng nguyeän gì maø khoâng ñöôïc thaønh töïu. M 36- Ngaøy xöa coù moät baø laõo chæ coù moät ngöôøi con ñaõ lôùn, sau do bò beänh maø cheát, baø mang töû thi con ñeå ôû goø maû. Vì quaù thöông con, laøm maát töï chuû, baø than: –Ta chæ coù moät ngöôøi con ñeå an uûi thaân giaø, nay noù ñaønh boû ra ñi, ta laøm sao coù theå soáng maø trôû veà moät mình cho ñöôïc! Baø aáy tính seõ cuøng cheát chung vôùi con neân khoâng aên uoáng ñaõ boán, naêm ngaøy roài. Ñöùc Phaät bieát ñöôïc, vì loøng töø bi daãn naêm traêm thaày Tyø-kheo ñi ñeán choã goø maû. Baø laõo thaáy Ñöùc Phaät töø xa ñi ñeán, oai thaàn saùng choùi, nhö ngöôøi ñang meâ ñöôïc ngoä, nhö say chôït tænh, lieàn ñi ñeán choã Ñöùc Phaät ñang truù, ñaûnh leã ñöùng qua moät beân. Ñöùc Phaät hoûi baø laõo: –Baø cuï ñeán ñaây coù vieäc gì? Baø aáy thöa: –Baïch Ñöùc Theá Toân, con chæ coù moät ngöôøi con duy nhaát maø nay ñaõ cheát. Vì thöông con neân con cuõng muoán cheát theo! Ñöùc Phaät baûo baø laõo: –Chaéc baø muoán con soáng phaûi khoâng? Baø aáy thöa: –Neáu con toâi soáng laïi ñöôïc thì toát quaù! Ñöùc Phaät daïy: –Baø haõy ñi laáy löûa thaép höông ñeå ta chuù

nguyeän, may ra noù soáng laïi. Ngaøi laïi daïy: –Neân ñeán laáy löûa nôi nhaø naøo xöa nay chöa coù ai cheát. Khi aáy baø ñi tìm löûa, gaëp nhaø naøo cuõng hoûi: –Nhaø naøy xöa nay chöa coù ai cheát phaûi khoâng? Nhaø naøo hoï cuõng ñeàu ñaùp nhö nhau:

–Töø oâng baø, toå tieân, con chaùu nhaø naøo maø khoûi coù ngöôøi cheát! Traûi qua caû möôøi nhaø maø baø cuõng chöa laáy ñöôïc löûa, lieàn phaûi trôû veà choã Phaät, baïch laïi vôùi Ngaøi: –Thöa Ñöùc Theá Toân, con ñi khaép xin löûa, nhöng khoâng coù nhaø naøo laø khoâng coù thaân nhaân ñaõ cheát, cho neân con khoâng laáy löûa ñöôïc. Ñöùc Phaät daïy: –Töø thuôû khai thieân laäp ñòa cho ñeán nay, khoâng coù ai soáng maø khoâng cheát. Ngöôøi tröôùc coù cheát thì ngöôøi soáng môùi coù choã ñeå sinh hoaït thuaän tieän. Rieâng baø sao laïi khoâng bieát maø ñoøi cheát theo con? Khi nghe daïy nhö vaäy, taâm baø ñöôïc côûi môû, roõ ñöôïc lyù voâ thöôøng. Ñöùc Phaät nhaân ñaây noùi phaùp cho baø nghe. Nhôø nghe phaùp baø lieàn ñöôïc ñaïo quaû Tu-ñaø-hoaøn. Taïi choã goø maû cao naøy coù vaøi ngaøn ngöôøi ñeán xem, nhaân ñoù nghe ñöôïc phaùp cuõng ñeàu phaùt taâm Voâ thöôïng chaùnh chaân ñaïo lyù. M 37- Ngaøy xöa coù moät ngöôøi ñaøn oâng coù hai vôï. Ngöôøi vôï lôùn khoâng coù con; ngöôøi vôï nhoû sinh ñöôïc moät ngöôøi con trai raát xinh ñeïp, deã thöông neân baø raát vui möøng. Ngöôøi vôï lôùn trong taâm raát ganh gheùt, nhöng beân ngoaøi giaû meán thöông nhö con ruoät cuûa mình. Chuù beù khi ñöôïc moät tuoåi, trong nhaø ai cuõng bieát baø vôï lôùn luoân toû veû thöông meán chuù beù, neân khoâng ai coøn nghi ngôø gì. Luùc aáy baø vôï lôùn môùi ra tay. Baø duøng moät caây kim nhoû ñaâm vaøo tai thaät saâu, laáp döôùi da thòt cuûa chuù beù. Ñöùa beù ñau ñôùn keâu khoùc, boû buù, nhöng moïi ngöôøi trong nhaø khoâng ai bieát lyù do. Baûy ngaøy sau noù cheát, baø vôï lôùn cuõng khoùc. Rieâng baø vôï nhoû vì nghó nhôù thöông con, buoàn khoùc suoát ñeâm khoâng döùt, naèm daøi khoâng aên uoáng. Veà sau baø nhoû bieát baø lôùn laøm haïi cheát con mình, lieàn tìm caùch baùo thuø. Baø ñi ñeán chuøa, thaùp hoûi thaêm caùc thaày Tyø-kheo: –Thöa caùc Ñaïi ñöùc, ngöôøi mong caàu thöïc hieän yù nguyeän, neân tu coâng ñöùc gì? Caùc thaày daïy: –Muoán ñaït thaønh chí nguyeän neân thoï trì giôùi Baùt quan trai, choã mong caàu seõ ñöôïc nhö yù. Coâ ta cuøng Phaät töû khaùc, ñeán quyù thaày xin thoï giôùi Baùt quan trai. Khi ñaõ xaû giôùi trôû veà nhaø, baûy ngaøy sau thì cheát, ñôøi sau thoï sinh laøm con baø vôï lôùn. Baø lôùn sau naøy, sinh ñöôïc moät ngöôøi con gaùi raát deã thöông, nhöng chæ ñöôïc moät tuoåi ñöùa beù aáy cheát. Baø lôùn quaù buoàn thöông, keâu khoùc ñau ñôùn coøn hôn noãi khoå cuûa baø vôï nhoû. Nhö vaäy baø nhoû cheát ñi roài trôû laïi laøm con baø lôùn tôùi baûy laàn, hoaëc soáng chæ hai naêm, ba, boán, naêm, saùu, hoaëc baûy naêm. Moãi laàn sinh trôû laïi ñeàu ñoan chaùnh, toát ñeïp hôn laàn tröôùc. Sau cuøng, baø lôùn sinh moät beù gaùi ñöôïc möôøi boán tuoåi ñaõ höùa hoân vôùi ngöôøi, chæ beänh trong moät ñeâm, saùng ra ñaõ cheát. Baø lôùn khoùc loùc, buoàn ñau khoâng theå taû boû aên boû uoáng, suoát ñeâm keâu khoùc, rôi leä tieác thöông; coá giöõ thaây con ôû trong hoøm khoâng cho ñaäy naép, haøng ngaøy nhìn ngaém tieác thöông. Ñaëc bieät saéc maët coâ beù khi cheát maø coøn ñeïp hôn luùc coøn soáng. Hôn hai möôi ngaøy sau coù moät vò A-la-haùn thaáy tình caûnh nhö

vaäy, thöông xoùt coá ñeán ñeå hoùa ñoä. Ngaøi ñi ñeán nhaø ñeå khaát thöïc. Baø sai ngöôøi giuùp vieäc ñem côm cuùng döôøng. Ngaøi khoâng chòu thoï nhaän maø noùi vôùi ngöôøi ôû:

–Ta muoán gaëp baø chuû cuûa ngöôi. Ngöôøi giuùp vieäc vaøo nhaø thöa: –Vò aáy muoán gaëp baø chuû. Baø aáy noùi: –Ta buoàn ñau muoán cheát, laøm sao coù theå ra gaëp Sa-moân? Ngöôi vì ta ñem vaät thöïc cuùng, roài môøi hoï ñi. Ngöôøi giuùp vieäc ñem vaät thöïc cuùng Sa-moân, nhöng ngaøi vaãn coá khoâng chòu ñi. Sa- moân noùi: –Ta chæ muoán gaëp chuû nhaân. Cöù nhö vaäy ngöôøi giuùp vieäc phaûi ñi vaøo, ñi ra vaøi ba laàn, maø vò Sa-moân vaãn khoâng chòu ñi. Baø aáy saàu lo khoâng bieát tính sao. Vò Sa-moân cöù ñöùng ôû ñaáy, khoâng chòu ñi, laøm loaïn yù ñònh cuûa baø. Khoâng coøn nhaãn naïi ñöôïc, baø lieàn noùi vôùi ngöôøi giuùp vieäc: –Haõy ra môøi Sa-moân vaøo. Khi vò Sa-moân ñi vaøo, thaáy baø ta nhan saéc tieàu tuïy, ñaàu toùc roái buø, ruû xuoáng che laáp caû maët. Sa-moân noùi: –Baø vì sao maø phaûi nhö theá naøy? Baø aáy noùi: –Toâi tröôùc sau sinh ñöôïc baûy ngöôøi con gaùi, saùng suoát, deã thöông, nhöng ñeàu cheát yeåu heát, coøn rieâng ngöôøi con gaùi sau cuøng naøy ñaõ lôùn, saép ñeán tuoåi caøi traâm laïi cuõng vöøa môùi cheát, khieán toâi quaù buoàn khoå. Vò Sa-moân noùi: –Haõy söûa toùc, röûa maët ñaøng hoaøng, toâi seõ noùi chuyeän cho baø nghe. Baø aáy cöù khoùc khoâng chòu döøng. Sa-moân goïi baø aáy noùi: –Ngöôøi vôï nhoû cuûa nhaø naøy nay ôû ñaâu? Ngöôøi con trai cuûa baø ta vì sao maø phaûi cheát? Baø aáy khi nghe hoûi nhö vaäy môùi suy nghó: “Vò Sa-moân naøy vì sao maø bieát ñöôïc?”. Trong loøng baø hôi sôï haõi, e ngaïi. Sa-moân noùi tieáp: –Haõy mau söûa soaïn cho ñaøng hoaøng, ta seõ vì ngöôi noùi roõ cho maø nghe. Sau ñoù baø ñaõ chòu veùn doïn ñaàu toùc goïn gaøng xong, vò Sa-moân laïi hoûi laïi: –Baø bieát con trai cuûa baø vôï nhoû vì sao maø cheát? Baø vôï lôùn khi nghe hoûi theá, chæ bieát im laëng, khoâng traû lôøi ñöôïc, trong loøng hoå theïn, khoâng daùm thöa. Vò Sa-moân noùi tieáp: –Ngöôi gieát con trai ngöôøi ta. Baø meï cuûa noù buoàn raàu aùo naõo maø phaûi cheát, cho neân noù coá ñeán laøm con cuûa ngöôi tröôùc sau baûy laàn, ñoù laø keû oan gia. Baø nhoû muoán duøng vieäc öu phieàn, khoå ñoäc, ñeå gieát haïi ngöôi. Baø baây giôø thöû ñeán xem ngöôøi con gaùi ñaõ cheát ôû trong quan taøi, ñeå bieát coâ con gaùi cöng cuûa ngöôi baây giôø nhö theá naøo? Baø aáy ñeán xem, thaáy thaân con hö hoaïi, raõ rôøi, hoâi haùm khoâng theå ñeán gaàn. Sa-moân hoûi: –Baø ñaõ thaáy vaø hieåu chöa? Vì sao baø coøn coá taâm nghó ñeán? Baø vôï lôùn raát hoå theïn, lieàn sai ngöôøi khieâng thaây thoái choân gaáp. Luùc aáy baø tænh ngoä, theo thaày Sa-moân caàu xin thoï giôùi. Thaày Sa-moân daïy: –Saùng ngaøy mai, haõy vaøo chuøa laøm leã. Ngöôøi con gaùi ñaõ cheát lieàn thoï thaân raén ñoäc, bieát baø vôï lôùn ñang ñi xin thoï giôùi, noù

naèm saün ôû ñöôøng ñeå ñôïi caén cheát baø aáy. Baø vôï lôùn saùng mai ñi ñeán chuøa, con raén boø ra chaän ñöôøng khoâng cho baø ñi. Trôøi ñaõ saùng, baø aáy raát sôï, suy nghó: “Ta muoán ñeán chuøa gaëp Sa-moân, ngaøi ñaõ höùa cho thoï giôùi, con raén naøy vì sao ngaên caûn, khoâng cho ta ñi?” Vò Sa-moân bieát ñöôïc vieäc ñoù, lieàn ñi ñeán choã aáy. Khi ñaõ thaáy ngaøi ñeán, baø raát möøng, lieàn tôùi tröôùc laøm leã. Thaày Sa-moân noùi vôùi con raén: –Ngöôi nhieàu ñôøi laøm vôï nhoû cuûa

ngöôøi khaùc, cuøng nhau taïo nghieäp aùc ñoäc khoâng theå cuøng taän. Nay ngöôi sinh ra ôû ñôøi bò baø lôùn gieát con, nhöng baø aáy ñaõ khoå naõo vì baûy laàn maát con. Nhöõng loãi laàm cuûa ngöôi töø tröôùc ñeàu coù theå ñoä ñöôïc. Baây giôø baø aáy phaùt taâm ñi thoï giôùi maø ngöôi coù yù xaáu aùc coá chaän ñöôøng. Vieäc laøm naøy cuûa ngöôi neáu khoâng aên naên seõ ñôøi ñôøi ñoïa vaøo ñòa nguïc, khoâng coù ngaøy ra khoûi. Nay ngöôi bò laøm thaân raén ñoäc, laø loaøi suùc sinh, so ra ñaâu baèng baø naøy ñang ñöôïc thaân ngöôøi? Con raén khi nghe ñöôïc Sa-moân daïy nhö theá, môùi söïc nhôù ñôøi tröôùc cuûa mình, phieàn naõo oaùn haän môùi ñöôïc deïp bôùt, guïc ñaàu treân ñaát khoâng daùm thôû, suy nghó lôøi cuûa Sa- moân vöøa daïy. Thaày Sa-moân chuù nguyeän: –Nay hai ngöôi nhieàu ñôøi ñaõ laøm khoå naõo cho nhau, loãi laàm aáy ñeán nay neân chaám döùt. Töø nay veà sau ñöøng duøng aùc yù maø haïi nhau nöõa. Ngöôøi vaø raén ñeàu toû loøng aên naên, saùm hoái. Con raén lieàn cheát, ñöôïc sinh trôû laïi laøm ngöôøi. Baø lôùn khi nghe thaày Sa-moân daïy nhö vaäy, taâm ñöôïc khai ngoä, yù hieåu roõ, raát vui möøng, lieàn ñöôïc ñaïo quaû Tu-ñaø-hoaøn, theo thaày Sa-moân vaøo chuøa thoï giôùi, laøm vò Öu- baø-di. Do ñaây chuùng ta neân bieát: Con ngöôøi ñoái vôùi nhau neáu sinh aùc yù, taïo toäi, taïo aùc nghieäp thì oan gia seõ trôû laïi ñoái ñaàu vôùi nhau maõi maõi, chuùng ta khoâng theå khoâng caån thaän. M 38. Ngaøy xöa, ôû nöôùc Xaù-veä, buoåi saùng coù moät côn möa maùu röôùi xuoáng, ngang roäng boán möôi daëm. Vua vaø quaàn thaàn ñeàu laáy laøm laï vaø raát sôï haõi. Vua cho môøi caùc ñaïo gia coù phaùp thuaät vaø caùc nhaø chieâm tinh ñeán, ñoaùn thöû xem hieän töôïng naøy hieàn hay döõ. Coù chieâm tinh gia thöa: –ÔÛ saùch xöa coù ghi: “Tai hoïa cuûa möa maùu laø seõ sinh ngöôøi traên, moät loaøi aùc ñoäc.” Phaûi tìm khaép trong nöôùc cho ra ngöôøi aáy, ñeå taùch rieâng, phoøng ngöøa tai hoïa. Vua noùi: –Vì sao phaûi taùch rieâng? Chieâm tinh gia bieát vieäc naøy, noùi: –Ñaây laø ngöôøi raát ñoäc haïi khoù coù theå löôøng ñöôïc. Khi aáy vua ra leänh cho nhöõng ñöùa beù môùi sinh, ngöôøi meï phaûi boàng trieäu taäp veà ñaây, duøng moät caùi bình troáng, baûo maáy chuù beù nhoå nöôùc mieáng vaøo trong ñoù. Neáu coù chuù beù naøo nhoå vaøo bình lieàn thaønh löûa boác chaùy, nhö vaäy seõ bieát ñöùa beù aáy laø ngöôøi traên. Khi ñaõ khaùm phaù ra ngöôøi traên roài, vua toâi cuøng baøn: “Neân ñem noù ñeán choã vaéng ngöôøi, trong nöôùc coù ngöôøi ñaùng cheát, môùi ñöa ñeán ñoù, ngöôøi traên seõ nhaû ñoäc gieát cheát.” Nhö vaäy tröôùc sau nhöõng ngöôøi coù toäi bò ngöôøi traên gieát cheát laø baûy vaïn hai ngaøn ngöôøi. Sau ñoù ôû trong nöôùc coù moät con sö töû xuaát hieän, tieáng roáng cuûa noù vang xa boán möôi daëm, ngöôøi vaø vaät nghe ñeàu sôï haõi. Noù hung döõ, taøn haïi, khoâng ai cheá phuïc noåi. Nhaø vua lo sôï, chieâu moä ngöôøi taøi naêng trong nöôùc, ai coù theå tröø khöû sö töû seõ ñöôïc taëng

ngaøn vaøng vaø ñöôïc phong cho moät huyeän, nhöng khoâng ai daùm höôûng öùng. Caùc quan taâu vôùi ñöùc vua: –Thöa, chuùng ta duøng ngöôøi traên môùi coù theå tröø khöû ñöôïc. Vua ra leänh cho söù giaû ñeán baûo vôùi ngöôøi traên neân tröø khöû con sö töû hung aùc kia. Ngöôøi traên chaáp nhaän. Khi ngöôøi traên ñi ñeán choã sö töû ôû, noù thaáy sö töû töø xa, lieàn ñi thaúng ñeán tröôùc ñaàu, sö töû chöa kòp haønh ñoäng, ñaõ bò ngöôøi traên caén, duøng khí ñoäc thoåi vaøo, sö töû baät

ngöûa cheát ngay. Töø ñaây naïn döõ ñaõ qua, nhaân daân an laïc. Sau naøy ngöôøi traên tuoåi ñaõ giaø laïi hay beänh, maïng soáng khoâng coøn bao laâu nöõa. Ñöùc Phaät thöông cho ngöôøi traên ñaõ taïo toäi, moät khi ñaõ bò ñoïa vaøo ñöôøng aùc thì raát khoù maø ñöôïc ra khoûi. Cho neân Ngaøi daïy Xaù-lôïi-phaát: –Ngöôi neân ñeán khuyeán hoùa ngöôøi traên ñeå khieán cho noù thoaùt khoûi toäi naëng phaûi ñoïa laïc laâu daøi sau naøy. Ngaøi Xaù-lôïi-phaát lieàn ñi ñeán nhaø ngöôøi traên, vaän naêng löïc thaàn thoâng, ñöùng ngay tröôùc maët noù. Ngöôøi traên noåi giaän nghó: "Ta chöa cheát maø vò aáy daùm coi thöôøng, vaøo cöûa khoâng baùo tröôùc, laïi ñi thaúng ñeán tröôùc maët ta." Noù lieàn phoùng khí ñoäc ñeå haïi ngaøi. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát duøng naêng löïc Töø bi maø ñaåy khí ñoäc aáy ra, göông maët ngaøi caøng saùng ñeïp, moät maûy loâng cuõng khoâng ñoäng. Noù tieáp tuïc ba laàn phoùng ñoäc khí maø khoâng coù theå haïi ñöôïc ngaøi. Ngöôøi traên bieát ñaây laø baäc Toân quyù, nhieàu naêng löïc neân aùc yù lieàn tieâu tan, nieäm laønh sinh khôûi, duøng taâm hieàn töø quan saùt, chieâm ngöôõng ngaøi Xaù-lôïi-phaát ñeán baûy laàn. Ngaøi giaûng daïy Phaät phaùp cho noù roài trôû veà tinh xaù. Sau ñoù ngöôøi traên truùt hôi thôû cuoái cuøng, khi aáy trôøi ñaát coù chuyeån ñoäng lôùn. Hieàn thieän ñuùng möùc cuõng chaán ñoäng trôøi ñaát. Taïo aùc to lôùn cuõng chaán ñoäng nhö vaäy. Luùc ñoù coù vua nöôùc Ma-kieät ñi ñeán thaêm vieáng Ñöùc Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã, thöa: –Ngöôøi traên khi maïng chung, seõ sinh vaøo coõi naøo? Ñöùc Phaät daïy: –Nay ngöôøi aáy ñaõ ñöôïc sinh leân coõi trôøi thöù nhaát. Vua nghe Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy laáy laøm laï, lieàn hoûi Ñöùc Phaät: –Keû gieát ngöôøi, taïo toäi nhö theá, laøm sao laïi ñöôïc sinh leân coõi trôøi? Ñöùc Phaät daïy: –Do ngöôøi kia khôûi sinh taâm laønh, chieâm ngöôõng toaøn thaân Xaù-lôïi-phaát baûy laàn. Nhôø coâng ñöùc naøy maø ñöôïc sinh leân coõi trôøi thöù nhaát. Khi thoï maïng heát, laïi ñöôïc sinh leân coõi trôøi laàn thöù hai, ñöôïc sinh leân coõi trôøi baûy laàn nhö theá. Sau cuøng seõ ñöôïc quaû Bích-chi-phaät maø vaøo Nieát-baøn. Vua baïch Ñöùc Phaät: –Toäi ñaõ gieát baûy vaïn hai ngaøn ngöôøi khoâng thöôøng maïng sao? Ñöùc Phaät daïy: –Khi oâng ta chöa chöùng quaû Bích-chi-phaät, thaân aáy saéc vaøng, ñeïp nhö vaøng roøng. Khi ñang ngoài tónh toïa döôùi goác caây beân ñöôøng, nhieáp taâm nhaäp ñònh. Luùc aáy coù moät toaùn quaân raát ñoâng, coù ñeán hôn baûy vaïn ngöôøi ñi qua thaáy Bích-chi-phaät cho laø ngöôøi baèng vaøng lieàn laáy töôïng aáy, duøng kieám chaët phaân nhoû ra ñònh nhau chia, nhöng xem kyõ laïi thì chæ laø thòt, taát caû ñeàu hoái haän, traû gom thòt aáy trôû laïi moät choã roài boû ñi. Bích-chi- phaät nhaân ñaáy maø vaøo Nieát-baøn. Toäi loãi taïo ñôøi nay, ñeán khi ñoù gom laïi ñeå thöôøng maïng laø xong vaäy. Ñöùc Phaät daïy vua:

–Gaëp ñöôïc baäc Thieän tri thöùc, duø chöùa toäi lôùn nhö nöôùc cao cuõng coù theå tieâu tröø ñöôïc, maø neáu chòu khoù tu haønh coøn coù theå ñaït ñeán ñaïo quaû. Khi nghe Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy, vua vaø toaøn theå ñaïi chuùng ñeàu raát hoan hyû, leã Phaät maø lui ra. M 39- Ngaøy xöa coù moät thaày Sa-moân thöôøng ngoài beân goác caây tuïng kinh, coù chim bay ñeán ñaäu treân caây nghe kinh. Trong ñoù, coù moät con chim chuyeân taâm nghe kinh, khoâng nhìn beân phaûi, ngoù sang beân traùi, bò thôi saên baén cheát. Con chim naøy khi bò cheát, taâm cuûa noù khoâng

taùn loaïn, thaàn hoàn lieàn sinh leân coõi trôøi, töï suy nghó: “Ta nguoàn goác töø ñaâu sinh leân ñaây?”. Khi ñaõ bieát roõ ñôøi tröôùc cuûa mình, vò aáy lieàn trôû laïi duøng hoa trôøi raûi döôùi goác caây, choã vò Sa-moân ngoài. Vò trôøi noùi vôùi thaày Sa-moân: –Con nöông nhôø aân phöôùc, ñeán laéng nghe Ñaïo nhaân tuïng kinh, neân khi boû thaân chim, ñöôïc sinh leân coõi trôøi. Thaày Sa-moân khi nghe tieáng noùi cuûa vò trôøi maø ñôøi tröôùc laø chim, lieàn ñöôïc daáu veát cuûa ñaïo, trong khoaûnh khaéc khoâng coøn hieän thaân. Vò trôøi trôû veà Thieân cung. Thaày daïy: Ngöôøi hoïc ñaïo, khi maïng soáng saép heát, neáu taâm khoâng taùn loaïn, ñôøi sau seõ khoâng ñoïa vaøo ñöôøng aùc, ñau khoå; maø coøn nhôù ñöôïc ñôøi tröôùc cuûa mình töø ñaâu sinh ra, coù theå noùi laïi nhaân duyeân ñôøi tröôùc cuûa mình ñeå chæ baøy cho ngöôøi sau vaäy. M 40- Ngaøy xöa, khi Ñöùc Phaät coøn taïi theá, caùch tinh xaù Kyø hoaøn baûy daëm, coù moät oâng laõo raát khoûe, thöôøng uoáng röôïu. Ñeä töû Ñöùc Phaät laø thaày A-nan, ñeán khuyeân can: –Nay Ñöùc Phaät ñang ôû gaàn ñaây, oâng neân ñeán baùi kieán Ngaøi. OÂng laõo noùi: –Toâi nghe Ñöùc Phaät ôû gaàn ñaây, yù muoán ñeán baùi kieán Ngaøi. Ñöùc Phaät kheùo daïy truyeàn trao naêm giôùi cho ngöôøi, trong ñoù coù giôùi khoâng ñöôïc uoáng röôïu. Nhöng toâi khoâng uoáng röôïu nhö treû nhoû khoâng ñöôïc uoáng söõa, seõ cheát. Vì toâi caûm thaáy khoâng chòu ñöôïc, neân khoâng daùm ñeán. Sau ñoù, oâng ta laïi ñi uoáng röôïu say meøm, treân ñöôøng trôû veà nhaø, gaëp goác caây, duøng chaân ñaù maïnh vaøo, yù muoán cho troác goác caây leân. OÂng ta lieàn bò teù nhaøo xuoáng ñaát nhö nuùi lôùn suïp ñoå, toaøn thaân traày truïa, söng baàm ñau nhöùc. OÂng töï noùi thaàm: “Ta uoáng röôïu say söa, keát quaû laø söï ñau ñôùn naøy, coù khoaùi thích gì ñaâu? Ngaøi A-nan thöôøng khuyeân ta ñeán vieáng Ñöùc Phaät, ta khoâng chòu vaâng lôøi. Nay thaân ta chòu ñau ñôùn khoâng theå taû, thaät ñaùng aân haän!” Nghó xong, oâng lieàn goïi moïi ngöôøi lôùn nhoû trong nhaø, noùi: –Ta nay muoán ñeán vieáng Ñöùc Phaät. Trong nhaø ai nghe qua cuõng ñeàu kinh ngaïc, vì oâng xöa nay phaûn ñoái ñi gaëp Phaät, nay sao oâng laïi muoán ñeán thaêm. OÂng ta noùi roài lieàn ra ñi, ñeán döøng ôû tröôùc cöûa tinh xaù Kyø hoaøn. Khi aáy Toân giaû A-nan thaáy oâng laõo ñöùng ñoù, ngaøi voäi vaõ ñeán baïch vôùi Ñöùc Phaät: –Thöa Ñöùc Theá Toân, caùch Kyø hoaøn baûy daëm coù moät oâng laõo ñeán muoán gaëp Ñöùc Ñieàu Ngöï, ñang ñöùng ñôïi ngoaøi cöûa. Ñöùc Phaät daïy: –OÂng laõo khoâng theå töï ñeán, naêm traêm voi traéng coá söùc daãn ñeán ñaáy.

Toân giaû A-nan baïch Phaät: –Thöa, con khoâng thaáy naêm traêm voi, chæ thaáy oâng ta ñi moät mình. Ñöùc Phaät daïy thaày A-nan: –Naêm traêm voi traéng laø thieän caên ôû trong thaân taâm cuûa oâng ta. Khi aáy Toân giaû A-nan goïi oâng vaøo, oâng ñeán tröôùc Phaät ñaûnh leã roài thöa: –Con laâu nay nghe Ñöùc Phaät ôû ñaây, do vì ngu si che laáp, khoâng chòu sôùm ñeán ñeå chieâm ngöôõng, mong Ngaøi tha thöù, dieät tröø toäi loãi cho con. Ñöùc Phaät hoûi oâng ta: –Coù naêm traêm xe cuûi chaát thaønh moät ñoáng lôùn treân ñaát, muoán ñoát heát, neân duøng bao nhieâu xe chôû löûa? OÂng laõo baïch Phaät: –Thöa, khoâng caàn duøng nhieàu löûa, chæ moät ñoám löûa nhö haït ñaäu, trong khoaûnh khaéc seõ chaùy heát. Ñöùc Phaät laïi hoûi: –OÂng maëc aùo naøy bao laâu roài? OÂng laõo thöa: –Con maëc aùo naøy ñaõ

moät naêm. Ñöùc Phaät hoûi oâng ta: –Muoán giaëc caùi aùo naøy cho saïch, caàn thôøi gian bao nhieâu naêm? OÂng laõo thöa: –Chæ caàn moät ñaáu tro toát, hoøa vôùi nöôùc, giaët trong choác laùt lieàn saïch. Ñöùc Phaät daïy: –Toäi cuûa oâng chaát chöùa cuõng nhö naêm traêm xe cuûi, laïi cuõng nhö caùi aùo cuõ moät naêm bò dô cuûa oâng vaäy. OÂng laõo nghe Ñöùc Phaät daïy, hieåu ñöôïc lieàn xin quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y chuùng Tyø-kheo vaø phaùt nguyeän thoï trì naêm giôùi. Khi aáy Ñöùc Phaät vì oâng ta maø giaûng phaùp hôn vaøi traêm lôøi. Nghe xong, ñoät nhieân taâm oâng ñöôïc côûi môû, lieàn ñöôïc vaøo ñòa vò Baát thoaùi chuyeån. M 41- Ngaøy xöa, sau khi Ñöùc Phaät nhaäp Nieát-baøn moät traêm naêm, coù ñöùc vua teân laø A-duïc. OÂng raát kieâu sa taïo cung ñieän, nhaø cöûa ngang roäng ñeán möôøi daëm. Sau khi xaây döïng xong, vua trieäu taäp caùc nhaø ñieâu khaéc, hoïa só gioûi ôû caùc tieåu quoác ñeán, ra leänh cho hoï tuøy choã thích hôïp maø ñaép veõ caùc hình töôïng cho tuyeät ñeïp. ÔÛ phía Baéc nöôùc Keá taân coù moät nöôùc nhoû. Vì ôû xa neân hoïa só ñöôïc ñöa ñeán laø ngöôøi sau cuøng. Anh ta nhìn xem trong cung ñieän, thaáy khaép nôi treân vaùch, caùc hoïa phaåm vaø ñieâu khaéc ñeàu ñaõ laáp ñaày taát caû. Duy chæ coøn moät taám vaùch roäng naêm thöôùc ôû moät beân gaàn cöûa ra vaøo laø chöa ñaép veõ. Laïi nhìn xem caûnh vaät, anh ta ñang phaân vaân, khoâng bieát seõ veõ gì ñaây? OÂng töï suy nghó: “Ta treân ñöôøng veà ñaây, coù ñi ngang qua moät thò thaønh nhoû. Ta thaáy ôû beân thaønh aáy coù moät ao nöôùc, trong ao nöôùc coù hoa sen nôû ñaày. Ñöùng beân hoà ao coù moät ngöôøi con gaùi raát ñoan chaùnh, xinh ñeïp, coù töôùng xöùng ñaùng laøm meï trong thieân haï.” Ñaõ hoài töôûng nhö theá, hoïa só lieàn duøng buùt möïc veõ hình aûnh thaønh trì ao sen, coù hoa ñang nôû ñeïp vaø cuoái cuøng laø hình töôïng ngöôøi con gaùi. Vöøa veõ xong thì nhaø vua cuõng vöøa ñi ñeán. OÂng chöa vaøo cung ñieän ñaõ thaáy hoïa phaåm ngay naøy. Vua hoûi ngöôøi

caän veä: –Ngöôøi naøo veõ böùc tranh naøy? Ngöôøi haàu thöa: –Thöa, coù moät hoïa só ñeán sau vöøa veõ xong. Vua cho ngöôøi môøi hoïa só ñeán. Vua hoûi ngöôøi hoïa só kia: –Böùc hoïa naøy ngöôi thaáy hình thaät maø veõ hay töôûng töôïng maø veõ? Vò hoïa só ñaùp: –Thöa, haï thaàn nhaân thaáy thaät maø taïo hình, chöù khoâng phaûi töôûng töôïng. Vua hoûi: –Ngöôi chæ nhö hình thaät maø taïo töôïng, hay coù veõ vôøi theâm cho ñeïp? Vò aáy thöa: –Thöa, thaàn khoâng daùm veõ vôøi theâm, maø chæ veõ ñuùng nhö thaät. Vua nhìn töôùng bieát ngöôøi con gaùi naøy bieát coù theå laøm meï trong thieân haï. Sau ñoù vua sai söù ñi tìm ngöôøi ñeïp aáy veà laøm hoaøng haäu. Söù giaû vaâng leänh ñi ñeán nöôùc kia. Khi gaëp cha meï cuûa coâ gaùi, söù giaû thöa: –Vua sai chuùng toâi ñeán ñaây môøi röôùc hieàn nöõ cuûa oâng baø veà laøm hoaøng haäu. Cha coâ gaùi noùi: –Con toâi ñaõ gaû ñi laáy choàng roài, laøm sao ñaây? Söù giaû lieàn ñi ñeán nhaø ngöôøi choàng cuûa coâ gaùi vaø noùi: –Ñöùc vua sai chuùng toâi ñi röôùc coâ naøy, ñöôøng xa caùch trôû, ba naêm môùi ñeán ñöôïc ñaây. Neáu anh chaáp nhaän vua laø baäc chí toân thì anh khoâng neân thöông tieác, maø phaûi nhöôøng vôï cho ñöùc vua. Ngöôøi choàng naøy laø moät Öu-baø-taéc, anh töï suy nghó: “Con ngöôøi thöôøng vì taøi saéc maø phaûi bò toån thöông nguy hieåm ñeán thaân maïng. Nay neáu ta khoâng chaáp nhaän thì coù theå ta vaø caû thaân

thuoäc seõ bò haïi.” Ñaõ suy nghó nhö theá neân anh ñaønh ñem vôï giao cho söù giaû. Khi söù giaû trôû veà, daãn coâ gaùi aáy ñeán gaëp vua, nhaø vua raát vui möøng, lieàn môû yeán tieäc phong laøm hoaøng haäu. Moät hoâm, hoaøng haäu gaëp bình hoa sen thôm ñeïp, khoâng daèn ñöôïc loøng thoản thöùc lieàn baät khoùc, nöôùc maét raøn ruïa. Nhaø vua thaáy vaäy, hoûi: –Vì lyù do gì maø aùi khanh phaûi khoùc? Hoaøng haäu thöa: –Neáu ñöùc vua tha thöù toäi cho thì thaàn thieáp môùi daùm thöa. Vua baûo: –AÙi khanh cöù noùi. Hoaøng haäu thöa: –Hoa naøy coù muøi höông tôï nhö muøi thôm nôi thaân cuûa ngöôøi choàng cuõ. Vì lyù do ñoù maø thaàn thieáp khoùc vaäy. Vua giaän noùi: –Khanh baây giôø laø maãu nghi cuûa thieân haï, vì sao coøn nghó ñeán keû baàn tieän? Nhö vaäy, ta seõ giao cho thaùi haäu coù caùch söûa trò ngöôi. Nhöng ta cuõng cho söù giaû tìm gaëp ngöôøi choàng cuõ ñeå bieát muøi thôm aáy thöïc hö nhö theá naøo. Neáu khoâng thaønh thaät thì ta seõ trò sau. Khi söù giaû ñeán thaêm hoûi nhaø ngöôøi choàng cuõ kia, ngöôøi nhaø thöa: –Vò hieàn giaû khi ñaõ nhöôøng vôï, anh ta ñeán thöa vôùi cha meï xin xuaát gia laøm Sa-

moân, nay ñaõ ñöôïc ñaïo quaû A-la-haùn. Söù giaû ñeán choã Ñöùc Phaät xin gaëp Sa-moân vaø thöa: –Vua muoán gaëp vaø xin cuùng döôøng Ñaïo nhaân. Vò Sa-moân noùi: –Ta voán khoâng thaät coù, laáy gì ñeå gaëp ta? Söù giaû thöa: –Ñöùc vua muoán cuùng döôøng Ñaïo nhaân. Sa-moân theo söù giaû veà cung, ñöôïc daãn vaøo yeát kieán ñöùc vua. Khi vua ñaõ gaëp Sa- moân, muøi trong thaân cuûa vò naøy coøn thôm hôn caû höông cuûa hoa sen. Vua cuõng coøn nghi laø vò naøy coù theå duøng daàu thôm thoa vaøo thaân, neân ra leänh ñem nöôùc aám cho ngaøi taém. Nhöng khi taém xong, muøi thôm laïi caøng taêng theâm. Vua laïi ban luïa môùi ñeå theá y cuõ. Khi ñaép vaøo, muøi thôm trong thaân toûa ra gaáp boäi. Luùc ñoù, vua môùi chòu tin, thöa vôùi Sa-moân: –Ngaøi do nhaân duyeân gì maø muøi thôm ñaëc bieät nhö vaäy? Xin ngaøi trình baøy cho toâi ñöôïc roõ. Sa-moân thöa: –Toâi ñôøi tröôùc thuoäc doøng doõi Baø-la-moân. Töø xa thaáy coù Ñaïo nhaân ñang noùi kinh, toâi lieàn chaép tay, vui veû ñeán laéng nghe vaø heát loøng taùn döông vò Boà-taùt aáy, laïi coøn duøng moät ít höông thôm ñoát xoâng cuùng döôøng. Do nhaân duyeân naøy, cho neân nay ñöôïc phöôùc baùo thaân coù muøi thôm vaø cuõng ñöôïc ñaïo quaû vaäy. M 42- Ngaøy xöa coù hai cha con cuøng ôû chung moät nhaø thöôøng ñi vaøo nuùi chaët caây, phaùt röøng. Hoï thaáy döôùi suoái nöôùc coù vaät gì oùng aùnh nhö vaøng. Khi trôû veà nhaø, ngöôøi con xin cha ñi ñaõi vaøng. Noù thöa: –Con khoâng duøng caùc vaät khaùc, taát caû ñeàu ñeå laïi cho cha, chæ cho con moät xe boø, hai hoäc gaïo, moät ít coû khoâ vaø moät caùi rìu chaët caây. Ngöôøi cha khoâng cho ñi, nhöng can giaùn moät vaøi laàn khoâng ñöôïc, ngöôøi cha phaûi tuøy thuaän nhöng noùi: –Ngöôi chôù trôû laïi nhaø naøy nöõa. Ngöôøi con ñi vaøo nuùi coá ñaøo tìm ñaõi vaøng ôû trong nöôùc, ngaøy naøo cuõng laøm maø khoâng ñöôïc gì caû. Ngöôøi cha khoâng yeân taâm, ñi ñeán xem coá quan saùt xem thöû vaøng kia ñuùng vò trí cuûa noù laø ôû ñaâu? OÂng ngöôùc nhìn leân nuùi, thaáy vaøng naèm ôû trieàn nuùi, do ñoù maø coù boùng hieän ôû döôùi suoái. Ngöôøi cha lieàn leo leân nuùi, duøng caây saøo daøi thoøng xuoáng, ñaåy nhöõng thoûi vaøng rôi xuoáng ñaát. Ngöôøi cha noùi vôùi con: –Con ñaõ bieát phöông phaùp tìm vaøng laø theá naøo chöa? Ñaâu phaûi chæ ñaøo tìm

boùng daùng döôùi nöôùc, thì ñôøi naøo coù vaøng ñöôïc? Ngöôøi con khoâng bieát caùch tìm vaøng laø chæ cho ngöôøi khoâng trì naêm giôùi, chæ chaïy theo aâm thanh saéc töôùng. Ñôøi sau thaân ngöôøi deã gì gaëp laïi ñöôïc. Ngöôøi cha chæ cho caùch tìm vaøng phaûi bieát xem xeùt taän nguoàn ngoïn cuûa noù. Cuõng nhö ngöôøi thoï trì naêm giôùi do Phaät chæ daïy, laïi theâm thöïc haønh möôøi ñieàu laønh, sau ñöôïc sinh leân coõi trôøi. Coøn khoâng thì thaân ngöôøi ñôøi ñôøi khoâng maát, thöôøng tinh taán tu haønh cuõng seõ ñöôïc thaønh töïu quaû Phaät. M

43- Ngaøy xöa vua trôøi Ñeá Thích raát thaân thieän vôùi vò trôøi Phaïm thieân thöù baûy. Thôøi aáy Phaïm thieân xuoáng coõi trôøi Ñao-lôïi ñeå cuøng Ñeá Thích vui chôi. Thaáy Ñeá Thích khoâng vui, Phaïm thieân hoûi: –Vì sao ngaøi khoâng ñöôïc vui? Ñeá Thích noùi: –Ngaøi coù thaáy chö Thieân treân coõi trôøi chuùng ta luùc naøy bò giaûm bôùt ñi khoâng? ÔÛ coõi döôùi, moïi ngöôøi khoâng chòu laøm vieäc thieän, ñeàu bò ñoïa vaøo ñöôøng aùc, khoù sinh leân ñöôïc. Coøn caùc vò treân coõi trôøi, sinh xuoáng nhaân gian, ít ngöôøi ñöôïc trôû laïi. Vì vaäy cho neân toâi buoàn. Trôøi Phaïm thieân noùi vôùi Ñeá Thích: –Toâi ñeà nghò nhö theá naøy, ngaøi hoùa laøm moät con sö töû raát huøng maïnh, coøn toâi hoùa laøm Baø-la-moân. Chuùng ta xuoáng coõi Dieâm-phuø-ñeà cuøng daïy ngöôøi trong thieân haï laøm vieäc laønh. Neáu hoï bieát laøm vieäc thieän, sau khi cheát seõ ñöôïc sinh leân coõi trôøi. Baøn luaän xong, hai vò lieàn bieán hoùa, cuøng nhau hieän xuoáng moät nöôùc noï. Sö töû ñi ñeán ñöùng tröôùc cöûa thaønh, noùi: –Ta muoán coù ngöôøi ñeå aên thòt. Moïi ngöôøi nghe noù noùi nhö vaäy ñeàu raát sôï haõi. Taát caû ñeán tröôùc sö töû cuùi ñaàu vaùi laïy, caàu xin maø noù cuõng khoâng chòu ñi. Khi aáy vò Baø-la-moân noùi vôùi nhaân daân trong nöôùc: –Con sö töû naøy raát hung döõ, neáu ñem toäi nhaân ñaùng cheát khoaûng ba möôi ngöôøi cho noù, thì noù seõ ñi. Vua nöôùc aáy nghe nhö vaäy, lieàn xuaát nguïc ñem ba möôi ngöôøi phaïm toäi ñaùng cheát, naïp cho sö töû. Sö töû khi nhaän ñöôïc ngöôøi, luøa hoï ñi vaøo trong nuùi, nhöng chöa aên ngöôøi naøo. Vò trôøi hoùa laøm Baø-la-moân noùi vôùi moïi ngöôøi: –Caùc vò luùc naøy neân thoï trì naêm giôùi vaø nhôù ñeán möôøi ñieàu laønh, laøm cho thaân, mieäng, yù ñöôïc thanh tònh thì con sö töû naøy seõ khoâng daùm aên quyù vò ñaâu. Moïi ngöôøi cuøng thöa: –Chuùng toâi seõ phaûi bò cheát, ôû ñaây coøn ai bieát ñeå daïy chuùng toâi laøm laønh ñaâu? Neáu ñöôïc, xin ngaøi daïy cho chuùng toâi. Khi aáy taát caû ñeàu xin theo Baø-la-moân bieán hoùa aáy ñeå thoï giôùi, nghe daïy vieäc laønh. Nhôø vaäy maø sö töû khoâng aên thòt. Sö töû noùi: –Caùc vò bieát caûi aùc laøm laønh, ta ñeå cho caùc vò trôû veà. Tuy vaäy, ta cuõng ñaõ bieát taâm cuûa caùc vò. Neáu ngöôøi naøo töø ñaây veà sau khoâng giöõ gìn naêm giôùi cuûa Phaät, ta seõ baét ngöôøi aáy aên thòt. Khi aáy ba möôi vò aáy ñöôïc an taâm troû veà nöôùc, moïi ngöôøi trong nöôùc thaáy vaäy raát ngaïc nhieân, ñeàu ñeán thaêm hoûi: –Caùc vò laøm sao maø trôû veà ñöôïc? Hoï ñeàu ñaùp: –Raát may, chuùng toâi gaëp moät Baø-la-moân daïy chuùng toâi giöõ gìn naêm giôùi cuûa Phaät vaø khuyeân chuùng toâi thöôøng nghó vaø laøm möôøi ñieàu laønh. Do ñoù sö töû khoâng daùm gieát chuùng toâi, maø coøn tha cho chuùng toâi trôû veà. Moät hoâm khaùc sö töû laïi trôû vaøo thaønh, ngöôøi trong nöôùc moät laàn nöõa raát sôï haõi, hoï ñeàu theo ba möôi ngöôøi kia xin thoï trì

naêm giôùi, taäp laøm vieäc laønh. Sö töû thaáy moïi ngöôøi ñaõ laøm laønh môùi boû ñi. Noù laïi ñeán moät nöôùc khaùc. Nhö vaäy, laàn löôït sö töû vaø vò Baø la moân ñi qua taùm vaïn

nöôùc, duøng moïi phöông tieän ñeå khieán cho thieân haï laøm vieäc laønh; Sau khi cheát nhôø ñoù maø hoï ñöôïc sinh leân coõi trôøi. Töø ñaây coõi trôøi trôû laïi ñoâng vui thònh vöôïng. Boà-taùt duøng phöông tieän ñeå ñoä ngöôøi laø nhö vaäy, sau seõ ñöôïc thaønh Phaät. Ñöùc Phaät daïy thaày A-nan: –Trôøi Ñeá Thích hoùa laøm sö töû thôøi aáy laø tieàn thaân cuûa Ta. Coøn vò Phaïm thieân hoùa laøm Baø-la-moân laø tieàn thaân oâng Ca-dieáp vaäy. Luùc baáy giôø Ca-dieáp ñaõ giuùp Ta hoùa ñoä moïi ngöôøi trong thieân haï, khieán Ta mau thaønh töïu Phaät quaû. Cho neân Ta ñoái vôùi oâng Ca- dieáp muoán nhöôøng toøa cuøng ngoài laø ñeå baùo aân thôøi aáy vaäy. M 44- Ngaøy xöa, vaøo thôøi Ñöùc Phaät Ca-dieáp coøn truï ôû ñôøi, coù moät ñöùc vua teân laø Caâu-tuaàn-ni, oâng ta vì Ñöùc Phaät taïo laäp tinh xaù, khi ñaõ hoaøn thaønh thì daâng cuùng döôøng Ñöùc Phaät vaø chuùng Taêng. Ñöùc vua coù vò coâng chuùa thöù baûy, tröôùc ñoù phuïng söï caùc Phaïm chí, sau coâ ta tin theo Ñöùc Phaät. Vì vaäy, Phaïm chí coù yù xaáu vaø ganh gheùt. Moät hoâm vua naèm moäng thaáy möôøi ñieàu quaùi laï, ñem hoûi caùc Phaïm chí. Caùc Phaïm chí suy nghó ñieàu moäng, muoán nhaân ñoù haõm haïi coâng chuùa, neân noùi vôùi vua: –Möôøi ñieàu moäng cuûa vua khoâng ñöôïc toát, neáu ñöôïc aùi nöõ chòu thieâu thaân cuùng teá Thieân thaàn, ñaát nöôùc môùi ñöôïc an laønh. Vua nghe caùc Phaïm chí noùi nhö vaäy, trong loøng khoâng ñöôïc vui. Thaáy vaäy coâng chuùa hoûi vua cha: –Vì sao phuï vöông khoâng ñöôïc vui? Ñöùc vua noùi cho coâng chuùa nghe vieäc Phaïm chí ñeà nghò. Coâng chuùa thöa: –Neáu con chòu cheát maø ñem laïi an laønh cho muoân daân thì con xin nhaän traùch nhieäm. Coâng chuùa hoûi caùc Phaïm chí: –Bao nhieâu ngaøy nöõa caùc ngaøi seõ môû hoäi cuùng teá? Caùc Phaïm chí thöa: –Sau baûy ngaøy seõ söûa soaïn kòp. Coâng chuùa thöa vôùi phuï vöông: –Ngaøy hy sinh cuûa con cuõng ñaõ gaàn keà, mong vua cha chaáp thuaän cho con ñeán vieáng Ñöùc Phaät laàn cuoái vaø cuõng xin phuï vöông thöông con maø ra leänh cho taát caû ngöôøi ôû ngoaïi thaønh phía Nam ñöa tieãn con ñi vieáng Phaät laàn cuoái. Ñöùc vua thöông con neân chaáp nhaän, ra leänh cho daân ôû phía Nam thaønh tieãn coâng chuùa ñi vieáng Phaät. Nhaân ñaáy coâng chuùa daãn nhaân daân ñeán choã Ñöùc Phaät ñang ngöï. Ñöùc Phaät vì taát caû maø noùi phaùp. Moät ngaøy nhö vaäy, ngöôøi ôû moät phía thaønh tieãn ñöa boán ngaøy ngöôøi ôû boán phía thaønh, taát caû ñeàu ñeán choã Ñöùc Phaät nghe phaùp vaø ñeàu hieåu ñöôïc chaân lyù. Coâng chuùa laïi taâu phuï vöông xin ngöôøi ôû trong cung thaønh tieãn ñöa, cuõng nhö theá. Ngaøy thöù saùu, coâng chuùa caàu xin vua, quan vaø taát caû quyeán thuoäc cuûa vua quan, Phaïm chí ñeàu tieãn ñöa vaø taát caû ñeàu ñeán gaëp Ñöùc Phaät, Ñöùc Theá Toân vì hoï noùi phaùp, taát caû hoï ñeàu hieåu roõ chaân lyù giaùc ngoä. Luùc ñoù vua vaø moïi ngöôøi ñeàu bieát caùc Phaïm chí doái traù. Ñöùc vua baûo caùc Phaïm chí: –Caùc ngöôi duøng möu keá coá gieát aùi nöõ cuûa ta. Neáu ngöôi khoâng aên naên theo Phaät xuaát gia laøm Sa-moân thì ta seõ ñuoåi ngöôi ra khoûi nöôùc. Caùc Phaïm chí ñaõ thaáy loãi vaø cuõng khoâng coøn ñöôøng naøo ñeå löïa choïn, neân xin theo

Ñöùc Phaät xuaát gia laøm Sa-moân. Tuy vaäy, sau nhôø hieåu Phaät phaùp, hoï tinh taán tu haønh, cuõng ñöôïc ñaïo quaû A-la-haùn.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.